

Fortum Oyj

Osavuositarkastus
Tammikuu-kesäkuu 2013

19.7.2013

Hyvä operatiivinen tulos toisella neljänneksellä

Huhti-kesäkuu 2013

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 298 (284) miljoonaa euroa, +5 %
- Liikevoitto oli 438 (286) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 140 (2) miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos oli 0,35 (0,21) euroa, +67 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 0,12 (0,00) euroa

Tammi-kesäkuu 2013

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 948 (938) miljoonaa euroa, +1 %
- Liikevoitto oli 1 041 (1 025) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 93 (87) miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos oli 0,80 (0,77) euroa, +4 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 0,08 (0,10) euroa
- Tehostamisohjelma eteni hyvin suunnitelmien mukaan
- Sähköverkkoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen selvitystyö jatkui

Tunnuslukuja	II/13	II/12*	I-II/13	I-II/12*	2012	LTM**
Liikevaihto, milj. euroa	1 327	1 284	3 318	3 185	6 159	6 292
Liikevoitto, milj. euroa	438	286	1 041	1 025	1 874	1 890
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	298	284	948	938	1 752	1 762
Tulos ennen veroja, milj. euroa	388	238	947	893	1 586	1 640
Tulos/osake, euroa	0,35	0,21	0,80	0,77	1,59	1,63
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	400	319	1 046	872	1 382	1 556
Oma pääoma/osake, euroa			10,89	10,50	11,30	N/A
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			8 035	7 420	7 814	N/A
Osakkeiden määrä keskimäärin, tuhatta			888 367	888 367	888 367	888 367

Tunnuslukuja	2012*	LTM
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,2	10,5
Oman pääoman tuotto, %	14,6	15,4
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	3,1	3,1
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA)	3,2	3,3

*Osavuositarkastuksessa esitetyt vertailuluvut vuodelle 2012 on päivitetty eläkkeisiin liittyvän kirjanpito teknisen muutoksen johdosta. Katso sivu 4 sekä Liite 2.

** Viimeiset 12 kk

Näkymät

- Fortumin tämänhetkisen arvion mukaan sähkön kysyntä Pohjoismaissa kasvaa tulevina vuosina keskimäärin 0,5 % vuodessa.
- Suunnitellut käyttöomaisuusinvestoinnit: 1,1–1,4 miljardia euroa vuonna 2013 ja 0,9–1,1 miljardia euroa vuonna 2014.
- Power-divisioonan suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: loppuvuodeksi 2013 tukkumyynnistä 75 % on suojattu hintaan 45 euroa megawattitunnilta (MWh) ja 50 % on suojattu hintaan 42 euroa/MWh vuodeksi 2014.
- Fortumin tavoitteena on saavuttaa noin 500 miljoonan euron vuosittainen liikevoittotaso (EBIT) Russia-divisioonassa vuoden 2015 aikana.

Fortumin talousjohtaja Markus Rauramo:

Fortumin toisen neljänneksen operatiivinen tulos oli hyvä kaikissa divisioonissa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 298 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan rahavirta oli 400 miljoonaa euroa. Käynnissä oleva tehostamisohjelma on edennyt hyvin suunnitelmien mukaisesti ja olemme vähentäneet kustannuksia, parantaneet käyttöpääoman tehokkuutta ja myyneet useita ydinliiketoimintaan kuulumattomia omistuksia. Nämä toimenpiteet vahvistavat liiketoimintaamme myös jatkossa.

Euroopan haastava taloustilanne on jatkunut. Teollinen kysyntä on edelleen laskenut, mutta sitä on tasoittanut muun kulutuksen kasvu. Tämänhetkisten sähkön spot- ja futuurihintojen matala taso on myös kaventanut energia-alan toimintakenttää.

Heinäkuun alussa Euroopan parlamentti hyväksyi EU:n päästökaupan ns. backloadingia eli ylimääräisten päästöoikeuksien eteenpäin siirtämistä koskevan direktiivimuutoksen. Päätöksentekoprosessi jatkuu, ja parlamentin sekä neuvoston on nyt saatava asia lopullisesti hyväksytyä, jotta yksityiskohdat saadaan sovittua ja backloading voidaan toteuttaa. Prosessin oletetaan kestävän vuoden loppuun saakka, jolloin toteutukseen päästäisiin vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Päätös on ensimmäinen askel, jolla vahvistetaan Euroopan hiilidioksidimarkkinoita. Sillä tuetaan myös hiilidioksidipäästöttömän energiantuotannon lisäämistä Euroopassa. Fortumin mielestä päästökauppa tarvitsee kuitenkin laajempaa remonttia. Päästömarkkinoita tulee vahvistaa asettamalla päästövähennystavoite vuoteen 2030, jotta se tukisi investointiympäristöä pitkällä aikavälillä sekä uudistamalla päästökauppajärjestelmää esimerkiksi päästöoikeuksien tarjonnan hallintamekanismilla.

Fortum jätti huhtikuun lopulla Euroopan komissiolle kantelun Ruotsin vesivoimaan kohdistuvasta kiinteistöverosta selvittääkseen, onko veron rakenne EU:n vero- ja valtiontukisäädösten mukainen. Sähkön verotusta ei tulisi kohdistaa sähkön tuotantoon. Eri tuotantomuotojen verotukselliset erot voidaan tulkita valtiontueksi. Suomeen on suunniteltu vastaavaa valikoivaa, ns. windfall-veroa. Euroopan komissio ilmoitti Fortumille kesäkuussa tutkivansa Ruotsin veroasiaa yksityiskohtaisemmin.

Fortum jatkaa sähköverkkoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen selvittämistä. Arviointi etenee suunnitelmien mukaisesti ja on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2013 loppuun mennessä. Kesäkuussa ilmoitimme myös aloittaneemme Inkoon hiilivoimalaitoksen tulevaisuuden vaihtoehtojen selvityksen.

Kauden aikana saatettiin päätökseen useita uusia investointeja. Klaipedassa, Liettuaassa, vihittiin käyttöön ensimmäinen jätepolttoaineella toimiva sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos (CHP) ja Järvenpäässä Fortumin uusi biovoimalla toimiva CHP-laitos. Tavoitteenamme on myös hankkia kokemusta erilaisista aurinkoteknologioista ja toimimisesta Intian sähkömarkkinoilla. Tämä eteni yhtiön hankittua 5 megawatin aurinkovoimalaitoksen Rajasthanista, Intiasta. Tämän lisäksi Fortum ilmoitti katsauskauden aikana laajentavansa kaukolämpöverkkoaan Tartossa, Virossa. Omistamme nyt koko Tarton kaukolämpöverkon.

Jatkamme tulevina kuukausina jokapäiväistä työtämme painottaen erityisesti asiakkaiden, kestävän kehityksen ja työturvallisuuden merkitystä sekä tekemällä tiivistä yhteistyötä saavuttaaksemme strategisen tavoittemme olla uuden sukupolven energiayhtiö.

Tehostamisohjelma 2013–2014

Fortum käynnisti vuonna 2012 tehostamisohjelman ylläpitääkseen ja vahvistaakseen strategista joustavuuttaan sekä kilpailukykyään ja varmistaakseen yhtiön taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen myös jatkossa.

Tavoitteena on vahvistaa yhtiön rahavirtaa yli miljardilla eurolla vuosina 2013–2014. Tämä toteutetaan vähentämällä käyttöomaisuusinvestointeja 250–350 miljoonalla eurolla, myymällä ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta noin 500 miljoonalla eurolla, vähentämällä toiminnan kiinteitä kuluja ja vapauttamalla käyttöpääomaa.

Käyttöomaisuusinvestointien arvioidaan vuonna 2013 olevan 1,1–1,4 miljardia euroa ja vuonna 2014 0,9–1,1 miljardia euroa. Vuoden 2014 lopussa yhtiön vuosittaisen kulutason, sisältäen kasvuprojektit, arvioidaan olevan noin 150 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2012.

Mikäli henkilöstövähennyksiä tarvitaan, Fortum pyrkii minimoimaan ne luonnollisen poistuman ja eläkkeelle siirtymisten kautta aina kun mahdollista. Tämän vuoksi tilannetta arvioidaan yksikkökohtaisesti.

Tehostamisohjelma on edennyt hyvin suunnitelmien mukaan. Tammi-kesäkuun aikana on saavutettu lisää kustannussäästöjä. Pienvesivoimalaitosten myynti Ruotsissa saatiin päätökseen. Lisäksi Fortum ilmoitti kesäkuussa myyvän vähemmistöosuutensa Härjeåns Kraft AB -energiayhtiöstä sekä Infratek ASA:sta.

Raportointimuutos eläkkeitä koskevan IFRS-standardin päivityksen johdosta

Fortum otti käyttöön päivitetyn, eläkkeitä koskevan IFRS-standardin 1.1.2013. Muutos tehdään takautuvasti, ja näin ollen vertailuvuotta 2012 koskevat tiedot on oikaistu vastaavasti (lisätietoja liitteestä 2). Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta Fortumin tulokseen tai taloudelliseen asemaan, mutta sillä oli 124 miljoonan euron negatiivinen vaikutus omaan pääomaan 1.1.2012. Päivitetyn standardin mukaiset vertailuvuodet 2012 on esitetty ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksen liitteessä.

Taloudelliset tulokset

Huhti–kesäkuu

Konsernin liikevaihto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 1 327 (1 284) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 298 (284) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 438 (286) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 140 (2) miljoonalla eurolla kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (Liite 4).

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli toisella neljänneksellä 33 (26) miljoonaa euroa. Osuus Hafslundin ja TGC-1:n voitoista perustuu yhtiöiden julkaistun vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastukseen. Vuoden 2012 toiseen neljännekseen sisältyi myös osuus TGC-1:n vuoden 2011 neljännen neljänneksen tuloksesta (Liite 11).

Liikevaihto divisioonittain

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Power	547	535	1 211	1 190	2 415	2 436
Heat	283	321	912	946	1 628	1 594
Russia	251	198	595	508	1 030	1 117
Distribution*	230	223	572	531	1 070	1 111
Electricity Sales*	153	135	415	382	722	755
Muut	15	29	31	73	137	95
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-98	-88	-286	-276	-503	-513
Eliminoinnit	-54	-69	-132	-169	-340	-303
Yhteensä	1 327	1 284	3 318	3 185	6 159	6 292

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Vertailukelpoinen liikevoitto divisioonittain

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Power	210	222	513	564	1 146	1 095
Heat	11	24	181	186	271	266
Russia	20	4	61	52	68	77
Distribution*	60	51	197	161	320	356
Electricity Sales*	13	11	28	20	39	47
Muut	-16	-28	-32	-45	-92	-79
Yhteensä	298	284	948	938	1 752	1 762

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Liikevoitto divisioonittain

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Power	337	214	600	582	1 175	1 193
Heat	8	21	183	235	344	292
Russia	21	15	61	63	79	77
Distribution*	61	52	197	169	331	359
Electricity Sales*	26	11	31	22	39	48
Muut	-15	-27	-31	-46	-94	-79
Yhteensä	438	286	1 041	1 025	1 874	1 890

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Tammi-kesäkuu

Konsernin liikevaihto oli tammi-kesäkuussa 3 318 (3 185) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 948 (938) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 1 041 (1 025) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 93 (87) miljoonalla eurolla kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (Liite 4).

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 62 (19) miljoonaa euroa. Tulosparannus oli lähinnä TGC-1:n paremman tuloksen ansiota. Osuus Hafslundin ja TGC-1:n voitoista perustuu yhtiöiden vuoden 2012 neljännen ja vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen julkaistuihin osavuositarkastuksiin (Liite 12).

Konsernin nettorahoituskulut nousivat 156 (151) miljoonaan euroon. Nettorahoituskuluihin vaikutti negatiivisesti rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos, joka oli 6 (8) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 947 (893) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat yhteensä 181 (166) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 19,2 % (18,5 %). Veroprosentti ilman osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta ja verovapaita myyntivoittoja oli 20,6 % (21,1 %).

Kauden tulos oli 766 (727) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 0,80 (0,77) euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 0,08 (0,10) euroa osaketta kohti.

Vähemmistöosuus oli 51 (43) miljoonaa euroa. Tämä liittyy pääosin Fortum Värme Holding AB:hen, jonka taloudellisesta tuloksesta Tukholman kaupunki on oikeutettu saamaan 50 %.

Taloudellinen asema ja rahavirta

Rahavirta

Tammi-kesäkuun aikana liiketoiminnan rahavirta kasvoi 174 miljoonalla eurolla 1 046 (872) miljoonaan euroon, mikä johtui pääosin käyttöpääoman pienenemisestä. Käyttöomaisuusinvestoinnit vähenivät 30 miljoonalla eurolla 547 (577) miljoonaan euroon. Liiketoimintojen myynnistä saadut tulot olivat yhteensä 40 (310) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä, ts. osingonjakoa ja rahoitusta, laski 59 miljoonalla eurolla 520 (579) miljoonaan euroon. Vahva Ruotsin kruunu ensimmäisellä vuosipuoliskolla vaikutti rahavirtaan negatiivisesti; valuuttakurssieroista syntyi tappioita, jotka liittyivät Fortumin ruotsalaisten tytäryhtiöiden lainoja suojaavien valuutanvaihtosopimusten jatkamiseen. Kurssierojen yhteisvaikutus oli -139 (-113) miljoonaa euroa.

Katsauskauden aikana (19.4.2013) maksettiin yhteensä 888 miljoonaa euroa osinkoja. Osingonmaksuun käytettiin rahoja ja pankkisaamia.

Yhtiön varat ja sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma pieneni 587 miljoonalla eurolla 23 974 miljoonaan euroon (vuoden 2012 lopussa 24 561). Pitkäaikaiset varat laskivat 425 miljoonalla eurolla 21 677 miljoonasta eurosta 21 252 miljoonaan euroon. Pääosa laskusta, 246 miljoonaa euroa, liittyi käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alenemiseen, mikä johtui Venäjän ruplan, Ruotsin kruunun ja muiden valuuttojen heikkenemisestä. Lyhytaikaiset varat vähenivät 162 miljoonalla eurolla 2 722 miljoonaan euroon. Väheneminen liittyy pääosin myynti- ja muiden saamisten pienentymiseen 445 miljoonalla eurolla. Vaikutusta tasoittivat johdannaisinstrumenttien lisäys, 217 miljoonaa euroa, rahojen ja pankkisaamisten lisäys, 65 miljoonaa euroa, sekä 57 miljoonan euron lisäys myytävänä olevissa omaisuserissä liittyen sovittuihin divestointeihin.

Sijoitettu pääoma pieneni 72 miljoonalla eurolla ja oli 19 348 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa 19 420). Lasku johtui taseen loppusumman pienenemisestä 587 miljoonalla eurolla ja korottomien velkojen vähentymisestä 515 miljoonalla eurolla.

Oma pääoma

Oma pääoma oli 10 285 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa 10 643), josta emoyhtiön omistajien osuus oli 9 671 miljoonaa euroa (10 040) ja määräysvallattomien omistajien osuus 614 (603) miljoonaa euroa.

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta laski 369 miljoonaa euroa. Lasku johtuu pääosin kauden tuloksesta, joka oli 715 miljoonaa euroa sekä 888 miljoonan euron osingonmaksusta. Muuntoerojen vaikutus oli -268 miljoonaa euroa.

Rahoitus

Nettovelka kasvoi vuoden 2013 tammi-kesäkuussa yhteensä 221 miljoonalla eurolla 8 035 miljoonaan euroon (vuoden 2012 lopussa 7 814), pääasiassa johtuen huhtikuun 888 miljoonan euron osingonmaksusta.

Toisen neljänneksen aikana Fortum laski liikkeelle kolme uutta joukkovelkakirjalainaa, joiden yhteisarvo on noin 330 miljoonaa euroa. Fortumin luottolimiitin määrä laskettiin 2,5 miljardista eurosta 2,0 miljardiin euroon. Samanaikaisesti suurin osa luottolimitistä pidennettiin vuodesta 2016 vuoteen 2017.

Kauden lopussa konsernin likvidit varat olivat 1 028 (vuoden 2012 lopussa 963) miljoonaa euroa mukaan lukien OAO Fortumin käteisvarat ja pankkitalletukset, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 162 (vuoden 2012 lopussa 128) miljoonaa euroa. Likvidien varojen lisäksi Fortumilla oli käytettävissään noin 2,2 miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Vuoden 2013 tammi-kesäkuun aikana konsernin nettorahoituskulut olivat 156 (151) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät myös rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli -6 (-8) miljoonaa euroa.

Fortumin pitkäaikainen luottoluokitus Standard & Poor'silta oli A- (negatiivinen näkymä).

Helmikuussa Fortum päätti lopettaa luottoluokitusyhteistyönsä Moody'sin kanssa. Moody'sin luottoluokitus Fortumille oli A2 negatiivisella näkymällä. Huhtikuun alusta alkaen Fortum ilmoitti solmineensa yhteistyösopimuksen luottoluokittaja Fitch Ratingsin kanssa. Sopimuksen mukaisesti Fitch Ratings antaa luottoluokituksen Fortum Oyj:lle sekä Fortumin EMTN-lainaohjelmansa puitteissa liikkeelle laskemille uusille lainoille. Tällä hetkellä Fitch Ratingsin pitkän aikavälin luottoluokitus Fortumille on A- (negatiivinen näkymä).

Tunnuslukuja

Viimeisen kahdentoista kuukauden ajalta nettovelan ja käyttökateen (EBITDA) suhde oli 3,1 (vuoden 2012 lopussa 3,1) ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökateen suhde oli 3,3 (3,2), johon vaikuttivat 888 miljoonan euron osingonmaksut. Velkaantumisaste oli 78 % (73 %) ja omavaraisuusaste 43 % (43 %). Oma pääoma oli 10,89 euroa (11,30) osaketta kohti. Viimeisen kahdentoista kuukauden ajalta sijoitetun pääoman tuotto oli 10,5 % (10,2 %) ja oman pääoman tuotto 15,4 % (14,6 %).

Markkinatilanne

Pohjoismaat

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana 86 (87) terawattituntia (TWh). Teollisen kysynnän laskua tasoitti suureksi osaksi muun kulutuksen kasvu. Tammi-kesäkuun aikana Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 203 (201) TWh.

Vuoden 2013 alussa Pohjoismaiden vesivarastot olivat 85 TWh eli 2 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa suuremmat. Toisen neljänneksen alussa vesivarastot olivat laskeneet 35 TWh:iin ollen 6 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa pienemmät ja 21 TWh pienemmät kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2012. Neljänneksen lopussa vesivarastot olivat nousseet 82 TWh:iin, mikä on 2 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja 4 TWh pienemmät kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2012. Erityisesti Norjassa suuret sademäärät toisella neljänneksellä 2013 vaikuttivat vesivarastotasojen normalisoitumiseen.

Toisella neljänneksellä vuonna 2013 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 38,7 (28,4) euroa megawattitunnilta (MWh). Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 39,9 (32,4)

euroa/MWh ja Ruotsissa (SE3) 38,3 (29,6) euroa/MWh. Suomen korkeampaan aluehintaan vaikutti pääasiassa kesäkuun alkuun sijoittunut jakso, jolloin sähköntuontia Ruotsista rajoitti Fenno-Skan-yhteyden vika samanaikaisesti kun Olkiluodon ydinvoimala oli vuosihuollossa.

Vuoden 2013 tammi-kesäkuun aikana sähkön keskimääräinen systeemihinta oli 40,4 (33,3) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 41,0 (37,5) euroa/MWh ja Ruotsissa (SE3) 40,1 (34,3) euroa/MWh.

Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen aikana oli 32,6 (40,4) ja tammi-kesäkuun aikana 37,4 (42,7) euroa/MWh.

CO₂-päästöoikeuksien (EUA = EU emission Allowance) markkinahinta liikkui alkuvuoden noin 6,6 eurosta/tonni tasolta noin 4,8 euroon/tonnilla toisen neljänneksen alkuun mennessä ja edelleen noin 4,2 euroon/tonni neljänneksen lopulla. Tammi-kesäkuussa päästöoikeuksilla käytiin kauppaa hintaan noin 2,8-6,7 euroa/tonni. Päästöoikeuksien hintavaihtelut johtuivat pääasiassa EU:ssa käynnissä olevasta prosessista, joka liittyi päästöoikeuksien mahdollisen lykkäämisen toteuttamiseen päästökauppajärjestelmän (ETS= Emission Trading Scheme) vahvistamiseksi.

Heinäkuun alussa Euroopan parlamentti hyväksyi EU:n päästökaupan ns. backloadingia koskevan direktiivimuutoksen. Hyväksytyt lykkäämisprosessi eli niin kutsuttu backloading tarkoittaa 900 miljoonan huutokaupattavan päästöoikeuden tilapäistä poistamista markkinoilta vuosina 2013–2015. Päästöoikeudet palautetaan markkinoille jakson 2013-2020 loppupuolella.

Venäjä

Fortum toimii Uralilla ja Länsi-Siperiassa. Tjumenin ja Hanti-Mansian alueilla, joissa teollinen tuotanto on keskittynyt öljyyn ja kaasuun, sekä metalliteollisuuteen painottuneella Tšeljabin skin alueella sähkön kysyntä kasvoi hieman toisella neljänneksellä verrattuna vuoden 2012 vastaavaan jaksoon.

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjällä kulutettiin sähköä vuoden 2013 toisella neljänneksellä 235 (232) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue) oli 175 (172) TWh. Tammi-kesäkuun aikana Venäjällä kulutettiin sähköä 523 (524) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1, oli 388 (389) TWh.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta kapasiteettihinta pois lukien kasvoi noin 13 % vuoden 2013 toisella neljänneksellä 1 043 (925) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1.

Tammi-kesäkuun aikana keskimääräinen sähkön spot-hinta kapasiteettihinta pois lukien kasvoi noin 11 % 1 020 (920) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa (sivu 53).

Divisioonakatsaukset

Power

Power-divisioonaan kuuluvat Fortumin sähköntuotanto ja -myynti tukkumarkkinoilla, sähköntuotantokapasiteetin kehittäminen sekä asiantuntijapalvelut sähköntuottajille.

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Liikevaihto	547	535	1 211	1 190	2 415	2 436
- sähkönmyynti	517	508	1 148	1 139	2 282	2 291
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	450	473	1 002	1 042	2 086	2 046
- muu myynti	30	27	63	51	133	145
Liikevoitto	337	214	600	582	1 175	1 193
Vertailukelpoinen liikevoitto	210	222	513	564	1 146	1 095
Vertailukelpoinen EBITDA	240	250	574	620	1 260	1 214
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 374	6 199	6 389	
Sidotun pääoman tuotto %					18,7	18,7
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					18,5	17,5
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	43	36	70	60	190	200
Henkilöstön lukumäärä			1 994	2 019	1 846	

Sähköntuotanto lähteittäin TWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Vesivoima Pohjoismaissa	4,5	5,7	10,3	11,8	25,2	23,7
Ydinvoima Pohjoismaissa	5,9	5,4	12,6	11,9	23,4	24,1
Lämpövoima Pohjoismaissa	0,5	0,0	1,2	0,2	0,6	1,6
Yhteensä Pohjoismaissa	10,9	11,1	24,1	23,9	49,2	49,4
Lämpövoima muissa maissa	0,3	0,3	0,6	0,6	1,1	1,1
Yhteensä	11,2	11,4	24,7	24,5	50,3	50,5

Pohjoismainen myynti TWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Myynti Pohjoismaissa	11,2	11,5	24,9	24,7	50,7	50,9
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	10,0	10,8	22,1	22,8	46,8	46,1

* Sähkön tukkumyyntitulot ja -volymit Pohjoismaissa eivät sisällä lämpövoimatuotantoa, markkinahintaan perustuvia ostoja eivätkä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Myyntihinta EUR/MWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa**	44,7	43,9	45,2	45,7	44,6	44,1

**Sähkön tukkumyyntihinta ei sisällä myyntituloja lämpövoimatuotannosta, markkinahintaan tehdyistä ostoista eikä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Huhti–kesäkuu

Power-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 210 (222) miljoonaa euroa eli 12 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavana ajanjaksona.

Divisioonan liikevoitto oli 337 (214) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu yhteensä 127 (-8) miljoonalla eurolla (Liite 4).

Systeemihinta ja kaikki aluehinnat olivat vuoden 2013 toisella neljänneksellä korkeammalla kuin vuoden 2012 vastaavana ajanjaksona. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 38,7 (28,4) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 39,9 (32,4) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 38,3 (29,6) euroa/MWh. Power-divisioonan saavuttama sähkön tukkumyyntihinta oli 44,7 (43,9) euroa/MWh eli 0,8 euroa/MWh korkeampi kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla.

Ydinvoimatuotanto parani ja käytettävyys oli korkealla tasolla lukuun ottamatta Oskarshamnin 1-yksikköä. Pitkän seisokin jälkeen 1-yksikkö käynnistettiin toukokuussa testiajoihin. Power-divisioonan tulosta rasitti alempi vesivoimatuotanto (-1,2 TWh) verrattuna ennätyskorkeaan tuotantomäärään vuonna 2012. Vesivoiman saatavuus oli korkealla tasolla mutta pienemmät vesivarastot vaikuttivat tuotantomäärään. Vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana Fortumin lämpövoimatuotanto Pohjoismaissa oli 0,5 TWh. Hiilidioksidipäästötön tuotanto oli näin ollen 93 % (97 %).

Kasvaneen ydinvoima- ja lämpövoimatuotannon, paremman saavutetun sähkönhinnan sekä vähäisemmän vesivoimatuotannon negatiivinen yhteisvaikutus oli noin 10 miljoonaa euroa vuoden 2013 toisella neljänneksellä vuoden 2012 vastaavaan jaksoon verrattuna. Operatiiviset kustannukset pysyivät suunnilleen edellisvuoden vastaavan jakson tasolla. Vahvistunut Ruotsin kruunu (5 miljoonaa euroa) sekä Ruotsin vesivoimalaitoskiinteistöjen arvioidut verotusarvojen korotukset (10 miljoonaa euroa) nostivat kustannustasoa. Nousua tasoittivat kuitenkin kulujen jaksottuminen sekä tehostamisohjelman kautta saadut säästöt.

Vuoden 2013 toisella neljänneksellä divisioonan sähköntuotanto Pohjoismaissa oli yhteensä 10,9 (11,1) TWh eli noin 2 % vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla.

Tammi-kesäkuu

Tammi-kesäkuun aikana Power-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 513 (564) miljoonaa euroa eli 51 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavana ajanjaksona.

Divisioonan liikevoitto oli 600 (582) miljoonaa euroa. Vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle kirjattiin 4 miljoonan euron voitto liittyen Ruotsin pienvesivoimalaitosten myynteihin. Liikevoittoon vaikuttivat myös pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäntä sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu. Näiden vaikutus oli yhteensä 83 (-29) miljoonaa euroa (Liite 4).

Power-divisioonan saavuttama sähkön tukkumyyntihinta oli 45,2 eli 0,5 euroa/MWh alempi kuin vuoden 2012 tammi-kesäkuussa. Vaikka sähkön systeemihinta Nord Poolissa oli jakson aikana edellisvuotta korkeampi, suojausten keskimääräisesti matalampi hinta laski Power-divisioonan saavuttaman pohjoismaisen sähkön tukkumyyntihintaa. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 40,4 (33,3) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 41,0 (37,5) euroa megawattitunnilta ja Tukholman alueella (SE3) 40,1 (34,3) euroa megawattitunnilta.

Pienemmät vesivarastot ja matalampi virtaama vähensivät vesivoimatuotantoa merkittävästi vertailukauteen nähden. Ydinvoiman käytettävyys oli korkealla tasolla kaikissa yksiköissä lukuun ottamatta Oskarshamnin 1-yksikköä. Ydinvoimatuotanto oli näin ollen korkeammalla tasolla kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla. Fortumin lämpövoimatuotanto Pohjoismaissa oli 1,2 TWh. Hiilidioksidipäästötön tuotanto oli siten 93 % (97 %).

Kasvaneen ydinvoima- ja lämpövoimatuotannon sekä vähäisemmän vesivoimatuotannon ja alemman saavutetun sähkönhinnan negatiivinen yhteisvaikutus oli noin 40 miljoonaa euroa vuoden 2013 tammi-kesäkuussa vuoden 2012 vastaavaan jaksoon verrattuna. Ensimmäisen puolivuotiskauden aikana operatiiviset kustannukset kasvoivat noin 10 miljoonalla eurolla. Vahvistunut Ruotsin kruunu (11 miljoonaa euroa) sekä Ruotsin vesivoimalaitoskiinteistöjen arvioidut verotusarvojen korotukset (20 miljoonaa euroa) nostivat kustannustasoa. Nousua tasoittivat hieman kulujen jaksottuminen sekä tehostamisohjelman kautta saadut säästöt.

Tammi-kesäkuussa divisioonan kokonaissähköntuotanto Pohjoismaissa oli yhteensä 24,1 (23,9) TWh eli noin 1 % enemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla.

Fortumilla on kaksi omaa ydinvoimalaitosyksikköä Loviisassa, minkä lisäksi yhtiö on osaomistajana kahdeksassa yksikössä Olkiluodon, Oskarshamnin ja Forsmarkin ydinvoimalaitoksissa Suomessa ja Ruotsissa. Käytettävyyden oli korkea kaikissa yksiköissä paitsi Oskarshamnin 1-yksikössä. Oskarshamn 1 suljettiin joulukuussa 2012 sähkönhätäsyöttöjärjestelmien (EDG, emergency diesel generators) ongelmien vuoksi. Laitoksella aloitettiin testiajot toukokuun lopulla 2013. Forsmarkin 2-yksikön käyttöönottoon liittyvät testaukset saatettiin päätökseen suunnitelmien mukaisesti toukokuussa, ja yksikkö käy uudella 120 MW:ia korotetulla 1 120 MW:in kokonaisteholla.

Kesäkuussa Fortum kertoi selvittävänsä Inkoon hiilivoimalaitoksen (1 000 MW) tulevaisuuden vaihtoehtoja. Selvityksessä arvioidaan muun muassa voimalaitoksen osittaista sulkemista ja jopa koko tuotantotoiminnan lopettamista. Tämän vuoksi Fortum käynnisti koko Inkoon voimalaitoksen henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Ne aloitettiin 12.6.2013 ja kestävät vähintään 6 viikkoa. Voimalaitoksella työskentelee yhteensä 90 henkilöä.

Ruotsin valtio on korottanut vesivoiman kiinteistöveroja vuoden 2013 alusta. Vero perustuu vesivoiman tuotantovolyymeihin. Korotuksen arvioitu vaikutus Fortumin kuluihin vuositasolla on noin 40 miljoonaa euroa. Fortum on jättänyt Euroopan komissiolle kantelun asiasta. Fortumin saaman ilmoituksen mukaan Euroopan komissio on päättänyt tutkia asiaa ja pyytää Ruotsin viranomaisilta lisätietoja asiaa koskien.

Fortumin valmistelut Ranskan vesivoimakonsessioiden tarjouskilpailuihin ovat edenneet suunnitelmien mukaan.

Heat

Heat-divisioona sisältää sähkön ja lämmön yhteistuotannon (CHP), kaukolämpötoiminnan sekä yritysten lämpöratkaisut Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Liikevaihto	283	321	912	946	1 628	1 594
- lämmönmyynti	191	193	703	658	1 158	1 203
- sähkönmyynti	48	44	132	140	232	224
- muu myynti	44	84	77	148	238	167
Liikevoitto	8	21	183	235	344	292
Vertailukelpoinen liikevoitto	11	24	181	186	271	266
Vertailukelpoinen EBITDA	64	73	286	285	481	482
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			4 144	4 027	4 286	
Sidotun pääoman tuotto %					8,8	7,5
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					7,0	6,8
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	96	99	170	166	474	478
Henkilöstön lukumäärä			2 221	2 439	2 212	

Huhti–kesäkuu

Heat-divisioonan lämmönmyynti oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä yhteensä 3,2 (3,3) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samaan aikaan yhteensä 1,0 (0,9) TWh.

Heat-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto toisella neljänneksellä oli 11 (24) miljoonaa euroa eli 13 miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla. Muutos johtuu pääosin polttoainevarastojen muutoksesta ja pienemmistä lämpövolyymeistä Ruotsin lämpimämmän sään vuoksi sekä vähentyneistä sähkösertifikaattien myyntituloista.

Toisen neljänneksen liikevoitto oli 8 (21) miljoonaa euroa.

Tammi–kesäkuu

Heat-divisioonan lämmönmyynti tammi-kesäkuussa 2013 oli yhteensä 11,4 (11,4) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samaan aikaan yhteensä 2,7 (2,5) TWh.

Tammi-kesäkuussa 2013 Heat-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 181 (186) miljoonaa euroa eli 5 miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavalla jaksolla. Muutos johtui pääosin alemmista sähköhinnoista sekä polttoainevarastojen muutoksesta.

Tammi-kesäkuun liikevoitto oli 183 (235) miljoonaa euroa. Divestointeihin liittyvien myyntivoittojen määrä oli 0 (58) miljoonaa euroa (Liite 4).

Lämmönmyynti maittain TWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Suomi	1,1	1,0	3,1	3,2	5,8	5,7
Ruotsi	1,4	1,6	5,2	4,9	8,5	8,8
Puola	0,5	0,6	2,5	2,6	4,3	4,2
Muut maat	0,2	0,1	0,6	0,7	1,1	1,0
Yhteensä	3,2	3,3	11,4	11,4	19,7	19,7

Sähkönmyynti TWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Yhteensä	1,0	0,8	2,7	2,5	4,2	4,4

Russia

Russia-divisioona koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Divisioona sisältää myös Fortumin hieman yli 25 % omistusosuuden TGC-1:ssä. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Liikevaihto	251	198	595	508	1 030	1 117
- sähkönmyynti	202	150	428	331	713	810
- lämmönmyynti	48	47	164	173	300	291
- muu myynti	1	1	3	4	17	16
Liikevoitto	21	15	61	63	79	77
Vertailukelpoinen liikevoitto	20	4	61	52	68	77
Vertailukelpoinen EBITDA	49	36	120	113	189	196
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 793	3 439	3 848	
Sidotun pääoman tuotto %					3,0	3,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					2,7	3,3
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	98	126	169	207	568	530
Henkilöstön lukumäärä			4 297	4 272	4 253	

Fortum toimii Uralin kehittyneillä teollisuusalueilla ja Länsi-Siperian öljyntuotantoalueilla.

Venäjällä sähkön tukkumarkkinat on vapautettu vuoden 2011 alusta. Kaikki sähköntuotantoyhtiöt kuitenkin myyvät edelleen kotitalouksien ja eräiden erityisryhmien kulutusta vastaavan osan sähköntuotannostaan ja kapasiteetistaan säännellyillä hinnoilla. Toisella neljänneksellä vuonna 2013 Fortum myi noin 81 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla.

Vuoden 2013 kapasiteettimarkkinoiden huutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin vuoden 2012 lopussa. Suurin osa Fortumin voimalaitoksista valittiin huutokaupassa myös vuodelle 2013 hinnoilla, jotka ovat lähellä vuoden 2012 tasoa. Noin 10 % (265 MW) Fortumin vanhasta kapasiteetista jäi vuoden 2013 huutokaupan ulkopuolelle tiukentuneiden teknisten vaatimusten vuoksi. Tämäkin kapasiteetti saa kuitenkin kapasiteettimaksuja markkinoiden keskimääräisen kapasiteettihinnan mukaan vuonna 2013.

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määritelty investointien riittävän tuoton varmistamiseksi. Yritystoston aikaan vuonna 2008 Fortum teki varauksen mahdollisista viivästymisistä aiheutuvia sakkoja varten. Mahdollisia sakkoja voidaan vaatia, jos uuden kapasiteetin käyttöönotto viivästyy, tai jos investointivelvoitesopimusten sovittuja keskeisiä ehtoja ei muuten täytetä. Voimalaitosyksiköiden käyttöönoton aikataulu arvioidaan vuosineljänneksittäin. Muutosten vaikutukset varauksen määrään päivitetään tämän mukaisesti (Liite 16).

Uusien laitosisyksiköiden myötä tuotanto ja myyntitulot kasvavat, ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan myös huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Kapasiteettimaksut vaihtelevat kuitenkin voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Viranomaisen tarkastelee investointivelvoitesopimuksen takaamia kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa otetaan huomioon sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että sen seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan. Kapasiteettimaksut voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta.

Fortumin mittava investointiohjelma, joka saatetaan loppuun vuoden 2014 loppuun mennessä, on yhtiön kasvun avaintekijä Venäjällä. Investointiohjelman valmistumisen jälkeen sähköntuotantokapasiteetti Russia-divisioonassa on lähes kaksinkertaistunut ja ylittää 5 100 MW. Fortumin tavoitteena on saavuttaa noin 500 miljoonan euron vuosittainen liikevoittotaso (EBIT) Russia-divisioonassa ja tuottaa positiivista taloudellista lisäarvoa Venäjällä.

Huhti–kesäkuu

Vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana Russia-divisioonan sähkönmyynti oli 6,4 (5,1) TWh. Samaan aikaan lämmönmyynti oli yhteensä 4,1 (4,2) TWh.

Russia-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 20 (4) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus toisella neljänneksellä oli noin 34 (17) miljoonaa euroa. Tämä sisälsi myös 10 miljoonan euron varauksen purkamisen Nyaganin 1-yksikön kaupallisen käytön alettua 1.4.2013.

Liikevoitto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 21 (15) miljoonaa euroa.

Fortumin keskeiset sähkön kapasiteetin ja kaasun hinnat	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Sähkön spot-hinta (markkinahinta) Uralin alue RUB/MWh	970	888	950	869	956	997
Keskimääräinen säännelty kaasun hinta Uralin alueella RUB/1000 m ³	2 836	2 548	2 880	2 548	2 736	2 902
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille (CCS) tRUB/MW/kk*	146	136	162	151	152	158
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille (CSA) tRUB/MW/kk*	513	470	575	523	539	567
Keskimääräinen kapasiteettihinta tRUB/MW/kk	252	202	262	223	227	247
Fortumin saavuttama sähkönhinta Venäjällä EUR/MWh	31,1	29,4	30,8	29,3	30,6	31,3

*Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemttomat seisokit, huollot ja oma kulutus

Tammi-kesäkuu

Tammi-kesäkuussa vuonna 2013 Russia-divisioona myi sähköä 13,8 (11,3) TWh. Samaan aikaan lämmönmyynti oli yhteensä 13,8 (15,5) TWh.

Russia-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden 2013 tammi-kesäkuussa 61 (52) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus toisella neljänneksellä oli noin 63 (41) miljoonaa euroa. Tämä sisälsi myös 10 miljoonan euron CSA-varauksen purkamisen. Poikkeuksellisen lämmin talvi Tšeljabinskin alueella sekä Surgutin lämpöverkon myynti vuonna 2012 vaikuttivat volyymeihin negatiivisesti.

Liikevoitto tammi-kesäkuussa vuonna 2013 oli 61 (63) miljoonaa euroa. Vuonna 2012 liikevoitto sisälsi 11 miljoonan euron myyntivoiton liittyen Surgutin lämpöverkon myyntiin.

Maaliskuun lopulla Fortum sai päätökseen Nyaganin 1-yksikön viimeiset rakennusvaiheet ja on saanut kapasiteettimaksuja 1.4.2013 lähtien. Yksikön sertifioitu kapasiteetti on yli 420 MW:a, ja se on yksi Venäjän energiatehokkaimmista voimalaitoksista.

Nyaganin voimalaitos on ensimmäinen ja suurin täysin uusi lämpövoimalaitosprojekti Venäjällä sitten vuoden 1990 ja merkittävin osa Fortumin Venäjän investointiohjelmaa. Voimalaitosta, joka koostuu kolmesta 418 MW:n kaasukombiysiköstä (CCGT), rakennetaan Moskovasta koilliseen sijaitsevalle Pohjois-Uralille. Maakaasua polttoaineenaan käyttävän voimalaitoksen sähköntuotantokapasiteetti on valmistuessaan noin 1 250 MW.

Fortum arvioi, että Nyaganin 2-yksikkö otetaan käyttöön vuoden 2013 lopulla. Nyaganin 3-yksikkö valmistuu viimeistään vuoden 2014 lopussa. Näin investointi optimoidaan suhteessa operatiivisiin kuluihin ja käyttöomaisuusinvestointeihin sekä sähkön myyntiin että saataviin kapasiteettimaksuihin. Kapasiteettimaksut Nyaganin 3-yksiköstä alkavat 1.1.2015. CSA-sopimuksen mukaisesti viivästymissakkoja ei voida periä Nyagan 3-yksikön osalta ennen tammikuun 2016 alkua.

Investointiohjelman kokonaisaikataulua tai sen taloudellisia tavoitteita - suunniteltu valmistuminen vuoden 2014 loppuun mennessä sekä 500 miljoonan euron vuotuisen liikevoittotason (EBIT) saavuttaminen vuoden 2015 aikana - ei ole muutettu.

Fortum teki vuonna 2008 varauksen mahdollisista viivästymisistä aiheutuvia sakkoja varten. Urakoitsijan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan Fortum saa lisäksi asianmukaisen korvauksen urakoitsijan viivästymisten aiheutumista vahingoista. Neuvottelut pääurakoitsijan kanssa jatkuvat.

Electricity Solutions and Distribution

Divisioona vastaa Fortumin sähkön vähittäismyynnistä sekä sähkönsiirrosta ja muodostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta: Distribution ja Electricity Sales.

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää jakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 1,6 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa.

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Liikevaihto	230	223	572	531	1 070	1 111
– jakeluverkot	190	183	485	444	877	918
– alueverkot	29	28	66	63	125	128
– muu myynti	11	12	21	24	68	65
Liikevoitto	61	52	197	169	331	359
Vertailukelpoinen liikevoitto	60	51	197	161	320	356
Vertailukelpoinen EBITDA	114	103	305	262	529	572
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 774	3 678	3 889	
Sidotun pääoman tuotto %					9,1	9,6
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					8,8	9,5
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	61	79	111	123	324	312
Henkilöstön lukumäärä			882	907	870	

Huhti–kesäkuu

Vuoden 2013 toisella neljänneksellä jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 5,6 (5,6) TWh ja 3,8 (3,9) TWh.

Distribution-liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto oli 60 (51) miljoonaa euroa. Tulospaannus selittyy pääasiassa lisääntyneillä kaapeleiden ja sähköverkkojen siirtoprojekteilla, mutta myös kustannussäästöillä ja vahvemalla Ruotsin kruunulla oli vaikutusta. Vertailuvuoden tulosta rasittivat lisäksi myrskyihin liittyvät kulut.

Liikevoitto oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 61 (52) miljoonaa euroa.

Tammi–kesäkuu

Tammi-kesäkuussa 2013 jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 14,2 (13,9) TWh ja 8,6 (8,8) TWh.

Distribution-liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto oli 197 (161) miljoonaa euroa. Tulospaannusta selittävät pääasiassa korkeammat volyymit ensimmäisellä neljänneksellä (kylmä sää), lisääntyneet kaapeleiden ja sähköverkkojen siirtoprojektit sekä vahvemman Ruotsin kruunun vaikutus. Vertailuvuoden tulosta rasittivat myös kulut, jotka liittyivät mittavaan Tapani-myrskyyn.

Liikevoitto oli vuoden 2013 tammi-kesäkuussa 197 (169) miljoonaa euroa.

Tuntipohjaisen sähkönkulutuksen etämittauksen käyttöönotto edistyi Suomessa suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2013 toisen neljänneksen loppuun mennessä uusi mittari oli asennettu noin 582 500 sähköverkoasiakkaalle (434 000 vuoden 2012 lopussa). Kaikkiaan 620 000 asiakasta saa uuden mittarin vuoden 2013 loppuun mennessä. Uuden tuntimittausjärjestelmän etuja ovat muun muassa ajantasaiseen sähkönkäyttöön perustuva laskutus ja parempi sähkönkulutuksen hallinta. Uusi laki koskien tuntimittausjärjestelmää astuu voimaan 1.1.2014.

Tammikuussa Fortum ilmoitti käynnistäneensä sähkösiirtoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen selvittämisen. Käynnistetyllä selvityksellä ei ole vaikutusta Fortumin sähköjakeluasiakkaisiin, eikä tarkastelu koske lainkaan yhtiön sähkömyyntiliiketoimintaa. Fortum arvioi saattavansa tarkastelun päätökseen vuoden 2013 kuluessa.

Suomen hallitus antoi maaliskuussa 2013 ehdotuksen muutoksista sähkömarkkinalain uudistamiseksi. Esitys sisältää EU:n kolmannen energian sisämarkkinapakettin edellyttämät sähkömarkkinoita koskevat kansallisen lainsäädännön muutokset sekä sähköjakelun toimitusvarmuuden parantamiseen liittyvät lainsäädäntötarpeet. Ehdotuksen mukaan asemakaava-alueella asiakkaalle ei saa aiheutua yli kuutta tuntia kestävää sähköjakelun keskeytystä eikä muilla alueilla yli 36 tuntia kestävää keskeytystä 15 vuoden siirtymäkauden jälkeen. Lakiesityksen odotetaan astuvan voimaan 1.9.2013. Lisäksi ehdotetaan pitkistä sähkökatkoista asiakkaille maksettavien vakiokorvausten portaittaista korotusta: 8 päivän sähkökatkon jälkeen 150 % vuotuisesta verkkopalvelumaksusta ja 200 %, mikäli sähkökatkos kestää yli 12 päivää. Vuotuinen vakiokorvausmaksimi nostettaisiin 700 eurosta enintään 2 000 euroon vuoteen 2015 mennessä.

Sekä Suomessa että Ruotsissa on käynnissä oikeusprosessit liittyen jätettyihin valituksiin koskien vuosien 2012-2015 sähköverkkoliiketoiminnan taloudellista valvontajaksoa. Jaksot käynnistyivät 1. tammikuuta 2012. Suomessa kantaverkkoyhtiö Fingridin valitusta käsitellään korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Ruotsissa oikeuskäsittelyä käydään neljännellä vuosineljänneksellä ja päätöstä odotetaan vuoden loppuun mennessä.

Sähkösiirto jakeluverkoissa TWh	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Ruotsi	3,1	3,1	7,7	7,5	14,4	14,6
Suomi	2,0	2,0	5,1	5,1	9,8	9,8
Norja	0,5	0,5	1,4	1,3	2,4	2,5
Yhteensä	5,6	5,6	14,2	13,9	26,6	26,9

Sähköjakeluasiakkaiden määrä alueittain tuhansia	30.6.2013	30.6.2012
Ruotsi	903	898
Suomi	636	629
Norja	102	102
Yhteensä	1 641	1 629

Electricity Sales

Electricity Sales vastaa sähkön vähittäismyynnistä 1,2 miljoonalle yksityis- ja yritysasiakkaalle ja tarjoaa myös älykkäitä sähkötuotteita ja palveluita. Lisäksi suurille yritysasiakkaille tarjotaan standardoituja tuotteita (Sales Trading). Fortum on yksi Pohjoismaiden johtavista hiilidioksidipäästöttömän sähkön myyjistä. Electricity Sales ostaa sähkönsä pohjoismaisesta sähköpörssistä.

Milj. euroa	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Liikevaihto	153	135	415	382	722	755
- sähkönmyynti	148	129	404	369	697	732
- muu myynti	5	6	11	13	25	23
Liikevoitto	26	11	31	22	39	48
Vertailukelpoinen liikevoitto	13	11	28	20	39	47
Vertailukelpoinen EBITDA	14	11	29	20	40	49
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			19	22	51	
Sidotun pääoman tuotto %					152,3	146,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					203,1	157,6
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	0	0	0	0	1	1
Henkilöstön lukumäärä			519	528	509	

Huhti–kesäkuu

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä liiketoiminta-alueen sähkönmyynti asiakkaille oli yhteensä 2,4 (2,4) TWh ja Sales Trading oli 0,4 (0,6) TWh (raportoitu vuoteen 2012 asti Muut-segmentissä). Myyntivolyymeja nosti suurempi yksityisasiakkaiden määrä, mutta normaalia lämpimämpi sää osaltaan pienensi volyymeja.

Electricity Salesin vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden toisella neljänneksellä yhteensä 13 (11) miljoonaa euroa. Tulosparrannus selittyy laajentuneella asiakaskunnalla (joka tasoitti lämpimästä säästä johtuvien alempien volyymien vaikutuksen), suotuisilla markkinaolosuhteilla sekä Sales Trading -toiminnalla.

Liikevoitto oli 26 (11) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö (Liite 4).

Tammi–kesäkuu

Vuoden 2013 tammi-kesäkuun aikana liiketoiminta-alueen sähkönmyynti asiakkaille oli yhteensä 6,7 (6,4) TWh ja Sales Trading oli 0,9 (1,2) TWh (raportoitu Muut-segmentissä vuoteen 2012 asti). Kasvanut myynti yksityisasiakkaille johtui ensimmäisen neljänneksen kylmästä säästä sekä laajentuneesta asiakaskunnasta.

Electricity Salesin vertailukelpoinen liikevoitto oli tammi-kesäkuussa yhteensä 28 (20) miljoonaa euroa. Tulosta paransivat laajentunut asiakaskunta (joka tasoitti lämpimämmästä säästä johtuvien alempien volyymien vaikutuksen), suotuisat markkinaolosuhteet sekä Sales Trading -toiminta.

Liikevoitto oli 31 (22) miljoonaa euroa, johon vaikutti sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö (Liite 4).

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat vuoden 2013 toisella neljänneksellä 311 (348) miljoonaa euroa. Investoinnit ilman yritysostoja olivat 300 (343) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa 2013 investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat 533 (566) miljoonaa euroa. Investoinnit ilman yritysostoja olivat 521 (561) miljoonaa euroa.

Fortum suunnittelee ottavansa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähkötuotanto-kapasiteetti MW	Lämmöntuotanto-kapasiteetti MW	Toimitus alkaa*
Power				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	10		2013
Heat				
Jelgava, Latvia	Biopolttoaine (CHP)	23	45	Q3 2013
Brista, Ruotsi	Jäte (CHP)	20	57	Q4 2013
Värtan, Ruotsi	Biopolttoaine	130	280	Q2 2016
Russia*				
Nyagan 2	Kaasu (CCGT)	418		2H 2013
Nyagan 3	Kaasu (CCGT)	418		2H 2014
Chelyabinsk 1	Kaasu (CCGT)	248	175	2H 2014
Chelyabinsk 2	Kaasu (CCGT)	248	175	Q4 2014/Q1 2015

*) Kaupallisen käytön aloitus

Power

Fortum osallistuu Teollisuuden Voima Oyj (TVO) -omistusosuutensa kautta Olkiluoto 3:n 1 600 MW:n ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa. AREVA-Siemens -konsortiolta saatujen tietojen perusteella TVO arvioi, että Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön valmistuminen säännölliseen sähkötuotantoon voi siirtyä vuoteen 2016.

Helmikuussa TVO:n hallitus ehdotti yhtiön osakkaille uuden 300 miljoonan euron suuruista osakaslainasitoumusta. Ehdottamallaan uudella osakaslainalla yhtiö varautuu ylläpitämään Olkiluoto 3 -projektissa riittävän omavaraisuusasteen sekä selviytymään mahdollisista projektin loppuunsaattamisen lisäviiveistä ja lisäkustannuksista. Kesäkuussa kaikki yhtiön B-osakesarjan omistajat allekirjoittivat lainasitoumuksen hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Fortumin osuus osakaslainasta on noin 25 % (75 miljoonaa euroa). Tämän lisäksi Fortum on jo aikaisemmin sitoutunut OL3-projektin osalta 300 miljoonan euron osakaslainaan, josta yhtiön osuus on myös 25 %.

Kesäkuussa TVO nosti 100 miljoonaa euroa ensimmäisestä 300 miljoonan euron osakaslainasitoumuksesta OL3-projektia varten. Fortumin osuus oli 25 miljoonaa euroa.

Fortum ilmoitti myös kesäkuussa myyvänsä 33 prosentin vähemmistöomistuksensa norjalaisesta Infratek ASA:sta Tritonin hallinnoimalle rahastolle. Kauppahinta on noin 37 miljoonaa euroa. Kauppa on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden 2013 kolmannen neljänneksen aikana. Fortum kirjaa kaupasta noin 10 miljoonan euron myyntivoiton Power-divisioonan vuoden 2013 kolmannen neljänneksen tulokseen. Kaupan toteutuminen edellyttää kilpailuviranomaisten hyväksyntää.

Tuulivoimatuotanto aloitettiin Blaikenin tuulivoimapuistossa (75 MW) vuoden 2013 alussa. Ensimmäisten 30 tuulimyllyn testikäynnistykset aloitettiin helmikuussa, ja kaupallinen tuotanto käynnistyi toisella neljänneksellä 2013. Blaikenin tuulipuisto on Fortumin (40 %) ja Skellefteå Kraftin (60 %) yhteisomistuksessa.

Heat

Tammikuussa muurattiin peruskivi Tukholman uuteen biopolttoaineita hyödyntävään CHP-laitokseen, jonka arvioidaan valmistuvan vuonna 2016. Projekti on Heat-divisioonan suurin käynnissä oleva investointihanke ja arvoltaan 500 miljoonaa euroa.

Tämän lisäksi Heat-divisioona esitteli vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen aikana bioöljyyn perustuvan uuden kaupallisen konseptin Suomessa. Lämmön ja sähköntuotannon lisäksi tulevaisuudessa voidaan tuottaa myös bioöljyä niin kutsutuissa CHP+-laitoksissa, joissa pyrolyysitekniikka on integroitu CHP-tuotantoon. Ensimmäinen kaupallisen mittakaavan CHP+-laitos on rakenteilla Joensuussa.

Toukokuussa vihittiin käyttöön uusi jätteitä hyödyntävä CHP-laitos Liettuan Klaipedassa. Kaupallinen toiminta aloitettiin ensimmäisen neljänneksen lopulla. Laitoksen tuotantokapasiteetti on 60 MW lämpöä ja 20 MW sähköä. Laitoksen energiatehokkuus on lähes 90 %, ja se polttaa 230 000 tonnia jätettä ja biomassaa vuodessa. Uusi voimalaitos korvaa vanhaa maakaasukäyttöistä kapasiteettia Klaipedassa ja vähentää hiilidioksidipäästöjä noin 100 000 tonnia vuodessa.

Kesäkuussa vihittiin käyttöön Fortumin uusi biovoimalaitos Järvenpäässä. Laitoksen kaupallinen tuotanto alkoi toukokuussa. CHP-laitoksen kapasiteetti on 63 MW lämpöä ja 23 MW sähköä vuodessa.

Kesäkuussa Fortum ilmoitti myös ostavansa kaukolämpötoimintoja Tartossa Virossa kaukolämpöyhtiö Erakütelta. Kaupalla Fortum laajentaa kaukolämpöverkkonsa kattamaan Tammen kaupunginosan Tartossa. Fortum suunnittelee liittävänsä uuden verkon myöhemmin osaksi nykyistä kaukolämpöverkkoaan, johon tuotetaan lämpö yhtiön omassa sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksessa (CHP) Tartossa. Uuden kaukolämpöverkon yhdistäminen Fortumin verkkoon lisää biopolttoaineiden käyttöä, vähentää hiilidioksidipäästöjä ja parantaa kaukolämmön tuotannon tehokkuutta. Kaupan jälkeen koko Tarton kaukolämpöverkko on Fortumin omistuksessa.

Russia

Maaliskuun lopulla Fortum sai päätökseen Nyaganin 1-yksikön viimeiset rakennusvaiheet ja alkoi näin ollen saada kapasiteettimaksuja 1.4.2013 lähtien. Yksikön sertifioitu kapasiteetti on yli 420 MW, ja se on yksi Venäjän energiatehokkaimmista yksiköistä.

Distribution

Kesäkuussa Fortum myi 47,9 prosentin osuutensa ruotsalaisesta Härjeåns Kraft Ab:sta suomalaiselle energiayhtiö Oy Herrfors Ab:lle, joka on Katternö-konsernin tytäryhtiö. Kauppahinta on 445 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 52 miljoonaa euroa). Kauppa saatiin päätökseen heinäkuussa, ja Fortum kirjaa noin 15 miljoonan euron myyntivoiton Distribution-liiketoiminta-alueen vuoden 2013 kolmannen neljänneksen tulokseen.

Muut

Kesäkuussa Fortum osti aurinkokennoteknologiaan perustuvan voimalaitoksen Luoteis-Intiasta Rajasthanin osavaltiota. Yhtiön lyhyen aikavälin tavoitteena on hankkia pienimuotoisen sähköntuotannon avulla kokemusta erilaisista aurinkoteknologioista ja Intian sähkömarkkinoista. Nyt hankitun voimalaitoksen tekninen nimelliskapasiteetti on 5,4 megawattia ja vuosituotanto noin 9 gigawattituntia. Laitos saa tuottamalleen sähkölle markkinahintaa korkeampaa takuuhintaa 25 vuoden ajan. Takuuhinnat ja ajanjakso on määritelty investointien riittävän tuoton varmistamiseksi. Lyhyellä aikavälillä Fortumin suunnitelma on kehittää osaamistaan Intiassa ja investoida yhteensä joitakin kymmeniä miljoonia euroja sisältäen aurinkoenergiaan perustuvaan sähköntuotantoon kesäkuussa tehdyn hankinnan.

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsinki). Tammi-kesäkuussa 2013 Helsingin pörssissä vaihdettiin yhteensä 298,4 (274,5) miljoonaa Fortum Oyj:n osaketta, arvoltaan 4 355 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein noteeraus jakson aikana oli 16,49 euroa ja alin 13,10 euroa. Vaih dolla painotettu keskiarvo oli 14,59 euroa. Vuoden 2013 toisen

neljänneksen viimeisen pörssipäivän päätöskurssi oli 14,40 (14,97) euroa. Fortumin markkina-arvo toisen neljänneksen viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli 12 792 miljoonaa euroa.

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla – esimerkiksi Boat-, BATS-, Chi-X- ja Turquoise-markkinoilla – sekä OTC-markkinoilla. Vuoden 2013 tammi-kesäkuun aikana noin 60 % osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin NASDAQ OMX Helsingissä.

Kesäkuun 2013 lopussa Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 367 045 kappaletta. Fortum Oyj ei omistanut omia osakkeitaan. Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 133 200. Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli neljänneksen lopussa 50,8 %. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus neljänneksen lopussa oli 25,5 %.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen, optiolainojen tai uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminta on keskittynyt pääasiassa Pohjoismaihin, Venäjälle, Puolaan ja Baltiaan. Jakson lopussa henkilöstön kokonaismäärä oli 10 506 (vuoden 2012 lopussa 10 371).

Vuoden 2013 toisen neljänneksen lopussa Power-divisioonassa oli 1 994 (1 846) työntekijää, Heat-divisioonassa 2 221 (2 212), Russia-divisioonassa 4 297 (4 253), Distributionissa 882 (870) ja Electricity Salesissa 519 (509). Muun henkilöstön määrä oli 593 (681).

Tutkimus ja kehitys

Kestävä kehitys on keskeinen osa Fortumin strategiaa. Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) edistää ympäristömyönteisten energiaratkaisujen toteuttamista. Investoinnit uusiutuvan energiantuotannon kehittämiseen, kuten aalto- ja aurinkoenergiaan, ovat olennainen osa Fortumin strategian toteutumista.

Raportointijakson aikana Fortum ilmoitti osallistuvansa Tulevaisuuden kestävä bioenergiaratkaisut -tutkimusohjelmaan (Sustainable Bioenergy Solutions for Tomorrow (BEST)), joka on kahden strategisen huippuosaamisen keskittymän (Strategic Centres for Science, Technology and Innovation, SHOK), CLEEN Oy:n ja FIBIC Oy:n perustama. Ohjelma on ensimmäinen kahden SHOKin yhteishanke, ja sen tavoitteena on tehdä täysin uudenlaista yhteistyötä metsä- ja energiasektoreilla. TERI, The Energy and Resources Institute, on ohjelman ensimmäisen vaiheen pääasiallinen yhteistyökumppani Intiasta.

Lisäksi Fortum on ostanut aurinkokennoteknologiaan perustuvan voimalaitoksen Luoteis-Intiasta Rajasthanin osavaltiota. Yhtiön lyhyen aikavälin tavoitteena on hankkia pienimuotoisen sähköntuotannon avulla kokemusta erilaisista aurinkoteknologioista ja Intian sähkömarkkinoista.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitysmenot vuositasolla. Vuonna 2012 Fortumin T&K-menot olivat 41 miljoonaa euroa (38 miljoonaa vuonna 2011) eli 0,7 % liikevaihdosta (0,6 % vuonna 2011).

Kestävä kehitys

Fortum pyrkii ottamaan huomioon liiketoiminnassaan tasapainoisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Fortumin kestävä kehityksen tavoitteet muodostuvat konsernitason avainmittareista sekä divisioonatason mittareista.

Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Vuoden 2013 alusta alkaen kestävän kehityksen avainmittareiden tulokset on raportoitu säännöllisesti myös Fortumin hallitukselle. Kesäkuussa 2013 hallitus päätti alkaa käsitellä kestävään kehitykseen liittyviä asioita entistä systemaattisemmin ja lisäksi työjärjestykseensä kestävän kehityksen politiikan hyväksymisen, tavoitteiden asettamisen sekä niiden toteutumisen seurannan ja Fortumin kestävän kehityksen raportin katselmoinnin.

Vuoden 2013 alussa uudistetut kestävän kehityksen tavoitteet painottavat Fortumin yhteiskunnallista roolia ja mittaavat ympäristö- ja turvallisuustavoitteiden lisäksi yhtiön mainetta, asiakastyytyvääsyyttä sekä sähkön ja lämmön toimitusvarmuutta.

Yhtiö on listattuna maailmanlaajuisissa Dow Jones Sustainability World- ja Carbon Disclosure Leadership -indekseissä sekä STOXX Global ESG Leaders -indeksissä sekä NASDAQ OMX- ja OMX GES Sustainability Finland -indekseissä.

Fortumin kestävän kehityksen raportti vuodelta 2012 julkaistiin maaliskuussa 2013 ja on luettavissa yhtiön kotisivuilla.

Fortumin kestävän kehityksen tavoitteet ja tulokset*

Kestävän kehityksen tavoitteet		II/13	I-II/13	Viiden vuoden keskiarvo
Sähköntuotannon CO ₂ -ominaispäästö EU:ssa (viiden vuoden keskiarvo) g/kWh	< 80	65	72	63
Energian kokonaistuotannon CO ₂ -ominaispäästö (viiden vuoden keskiarvo) g/kWh	< 200	206	194	182
Polttoaineiden käytön kokonaishyötysuhde (viiden vuoden keskiarvo) %	> 70	52	62	66
Ympäristöpoikkeamat	< 40	10	21	-
CHP-laitosten energiakäytettävyys EU:ssa %	> 92	96,4	94,7	-
SAIDI minuuttia vuonna 2013	< 110	-	35**	-
Tapaturmataajuus (LWIF) omalle henkilöstölle	< 1,0	1,6	1,2	-

*Yhtiön mainetta ja asiakastyytyvääsyyttä koskevia tavoitteita seurataan vuositasona.

**Tammi-toukokuu 2013

Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun keskeisiä tekijöitä ovat kilpailukyky, taloudellinen menestys ja markkinaehtoinen tuotanto. Tavoitteena on luoda pitkällä aikavälillä taloudellista arvoa, kannattavaa kasvua ja lisäarvoa osakkeenomistajille, asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja muille avainsidosryhmille yhtiön toiminta-alueilla. Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum mittaa taloudellista menestystään tunnusluvuilla, joita ovat sijoitetun pääoman tuotto (tavoite: 12 %), oman pääoman tuotto (tavoite: 14 %) ja pääomarakenne (tavoite: vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate eli EBITDA noin 3). Lisäksi Fortum käyttää GRI:n (Global Reporting Initiative) G3.1-indikaattoreita soveltuvin osin taloudellisesta vastuusta raportointiin.

Ympäristövastuu

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, luonnonvarojen tehokas käyttö sekä energiantuotannon, jakelun ja toimitusketjun ympäristövaikutusten hallinta ovat keskeinen osa Fortumin ympäristövastuuta. Yhtiön

osaaminen CO₂-päästöttömässä vesi- ja ydinvoimatuotannossa sekä energiatehokkaassa CHP-tuotannossa korostuu ympäristövastuun alueella. Fortumin konsernitason ympäristötavoitteet liittyvät hiilidioksidipäästöihin, energiatehokkuuteen ja ympäristöpoikkeamien hallintaan. Kesäkuun 2013 lopussa 96 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta sekä jakelusta kaikissa toimintamaissa oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Fortumin ilmastotavoitteet seuraavalle viidelle vuodelle ovat: sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt EU:n alueella alle 80 grammaa kilowattitunnilta (g/kWh) ja kokonaisenergiantuotannon (sähkö ja lämpö) hiilidioksidin ominaispäästöt alle 200 g/kWh kattaen kaikki toimintamaat. Molemmat tavoitteet on laskettu viiden vuoden keskiarvona. Kesäkuun 2013 lopussa sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöjen viiden vuoden keskiarvo EU:n alueella oli 63 (63) g/kWh ja kokonaisenergiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 182 (173) g/kWh. Molemmat olivat tavoitetasoa parempia tuloksia.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt tammi-kesäkuussa 2013 olivat 12,1 (10,7) miljoonaa tonnia (Mt), josta 3,6 (2,6) Mt kuului EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piiriin. Vuodesta 2013 lähtien sähköntuotanto ei enää saa ilmaisia päästöoikeuksia EU:n päästökauppajärjestelmässä. Myös lämmöntuotannon ilmaisten päästöoikeuksien määrä vähenee asteittain vuosina 2013-2020. Euroopan komissio ei ole vielä vahvistanut ilmaisten päästöoikeuksien määrää vuodelle 2013. Alustavan arvion mukaan Fortum saisi ilmaisia päästöoikeuksia noin 2,9 Mt, mikä on selvästi vähemmän kuin 5,4 Mt vuonna 2012.

Fortumin hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	II/13	II/12	I-II/13	I-II/12	2012	LTM
Kokonaispäästöt	5,1	4,1	12,1	10,7	20,7	22,1
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	1,3	0,7	3,6	2,6	4,8	5,8
Myönnetyt päästöoikeudet					5,4	
Päästöt Venäjällä	3,7	3,2	8,5	7,9	15,6	16,1

Fortumin tavoitteena on nostaa polttoaineen käytön tehokkuus 70 %:iin viiden vuoden keskiarvona laskettuna. Tammi-kesäkuussa 2013 polttoaineiden käytön tehokkuus oli 62 % (67 %) ja viiden vuoden keskiarvo kesäkuun lopussa oli 66 % (68 %), eli tavoitetta ei saavutettu.

Fortumin tavoite ympäristöpoikkeamien hallinnassa on alle 40 poikkeamaa vuodessa. Tammi-kesäkuussa 2013 Fortumin toiminnoissa tapahtui 21 (18) ympäristöpoikkeamaa. Näihin kuului 9 öljyvuotoa, seitsemän tulipalaa, yksi räjähdys, yksi INES 1 -luokan ydinlaitostapahtuma (INES=International Nuclear Event Scale) ja kolme ympäristölupapoikkeamaa. Yhdelläkään näistä poikkeamista ei ollut huomattavia ympäristövaikutuksia, eikä niillä ollut merkittävää taloudellista vaikutusta Fortumille.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun osa-alueella Fortumin innovaatiot sekä vähäpäästöisen sähkön ja lämmön toimitusvarmuus tukevat yhteiskunnan kehittämistä ja lisäävät hyvinvointia. Painotamme hyvänä yrityskansalaisena toimimista, luotettavaa energian toimitusta sekä turvallisten työolojen varmistamista kaikissa Fortumin toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille ja urakoitsijoille. Kesäkuun 2013 lopussa OHSAS 18001-sertifiointi kattoi 71 % Fortumin sähkön ja lämmön tuotanto- ja jakelutoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Tammi-kesäkuun 2013 aikana Fortumin eurooppalaisten CHP-laitosten energiakäytettävyys oli 94,1 % (95,8 %), mikä on yli vuotuisen 92 prosentin tavoitetaso. Sähkönjakelussa kumulatiivinen SAIDI (System Average Interruption Duration Index) oli tammi-toukokuussa 35 minuuttia (44), kun vuositaso tavoite on alle 110 minuuttia.

Tammi-kesäkuun 2013 aikana omien työntekijöiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (LWIF) oli 1,2 (1,7). Tämä on lähellä Fortumin turvallisuustavoitetta, joka on vähemmän kuin 1 tapaturma miljoonaa työtuntia kohti omalle henkilöstölle. Toisin kuin oman henkilöstön osalta, urakoitsijoidemme turvallisuus ei ole kehittynyt halutulla tavalla. Venäjän toiminnoissa tapahtui

toukokuussa kuolemaan johtanut urakoitsijatapaturma. Tapaturman johdosta tehdään useita turvallisuutta parantavia toimenpiteitä, sillä Fortumin ehdoton tavoite on välttää vakavat tapaturmat.

Fortum harjoittaa liiketoimintaa kumppaneiden kanssa, jotka toimivat vastuullisesti ja noudattavat sekä Fortumin Toimintaohjetta (Code of Conduct) että Fortumin Toimintaohjetta palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct). Tammi-kesäkuun aikana Fortum auditoi kolme toimittajaa; biopolttoainetoimittajan Brasiliassa, partnerin Puolassa ja urakoitsijan Ruotsissa.

Muutoksia Fortumin johdossa

Maaliskuussa Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuulalta diagnosoitiin hoitoa vaativa sairaus ja hän jäi välittömästi sairauslomalle.

Tapio Kuulan sijaisena toimii Fortumin talousjohtaja Markus Rauramo.

Yhtiökokous 2013

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 9.4.2013. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin vuoden 2012 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden Fortumin hallitukselle ja toimitusjohtajalle koko vuodelta 2012.

Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2012 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 12.4.2013, ja osinko maksettiin 19.4.2013.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Sari Baldauf, hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin Christian Ramm-Schmidt ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Ilona Ervasti-Vaintola, Kim Ignatius ja Joshua Larson.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten palkkiot seuraavasti: puheenjohtaja 75 000 euroa/vuosi, varapuheenjohtaja 57 000 euroa/vuosi ja hallituksen jäsenet 40 000 euroa/vuosi. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimivalle jäsenelle maksetaan 57 000 euroa/vuosi siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista maksetaan 600 euron palkkio. Kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella Euroopassa asuville hallituksen jäsenille ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella asuville hallituksen jäsenille. Hallituksen jäsenten matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksestä perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan. Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisesta, ehdotus hallituksen jäsenten lukumääräksi ja ehdotus hallituksen jäseniksi. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita. Nimitystoimikunta koostuu neljästä (4) jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä. Hallituksen puheenjohtaja kutsuu koolle nimitystoimikunnan ensimmäisen kokouksen. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, jonka kutsusta toimikunta jatkossa kokoontuu. Kun toimikunta on valittu, yhtiö julkistaa kokoonpanon tiedotteella. Nimitystoimikunta perustettiin toimimaan toistaiseksi, kunnes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet.

Toimikunnan tulee toimittaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle vuosittain varsinaista yhtiökokousta edeltävän tammikuun 31. päivään mennessä. Ylimääräiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset tulee toimittaa yhtiön hallitukselle siten, että ne voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

Tämän lisäksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Yhtiökokous päätti maksaa tilintarkastajalle palkkiota yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Päivitetty osinkopolitiikka

Huhtikuussa Fortumin hallitus päätti päivittää yhtiön osinkopolitiikan. Uusi osinkopolitiikka varmistaa, että osakkeenomistajat saavat asianmukaisen korvauksen sijoittamalleen pääomalle. Poliitiikkaa tukee yhtiön pitkän aikavälin strategia, joka tähtää osakekohtaisen tuloksen, ja sen myötä osingon kasvattamiseen. Hallitus perustaa osinkoehdotuksensa laaja-alaiselle tarkastelulle, joka kattaa makrotalouden, taseen vahvuudet sekä tulevaisuuden investointisuunnitelmat. Fortum Oyj:n tavoitteena on maksaa vakaa, kestävä ja aikaa myöten kasvava osinko, joka on 50 - 80 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä.

Näkymät

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos on altis useille strategisille, poliittisille, taloudellisille ja operatiivisille riskeille. Fortumin tuloksen kannalta tärkein tekijä on sähkön tukkuhinta Pohjoismaissa. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä Pohjoismaissa ovat kysynnän ja tarjonnan tasapaino, polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Fortumin investointiohjelman valmistuminen Venäjällä on myös yksi yhtiön tulokasvun avaintekijöistä johtuen kasvavasta tuotantokapasiteetista.

Maailmantalouden epävarmuuden jatkuminen ja epävakaa taloustilanne Euroopassa pitävät talouden kasvunäkymiä arvaamattomina. Yleinen talouden epävarmuus vaikuttaa raaka-aineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hintoihin ja tämä saattaa ylläpitää sähkön tukkuhinnan laskupainetta Pohjoismaissa lyhyellä aikavälillä. Venäjän liiketoiminnan osalta avaintekijöitä ovat kaukolämpömarkkinoiden sääntelyyn liittyvä kehitys sekä sähkön tukku- ja kapasiteettimarkkinoiden kehitys. Investointiohjelmaan liittyvät operatiiviset riskit ovat edelleen olemassa. Polttoaineiden hinnat ja voimalaitosten käytettävyys vaikuttavat myös kannattavuuteen kaikilla alueilla. Lisäksi talouden turbulenssin seurauksena suuremmilla valuuttakurssivaihteluilla voi erityisesti Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan osalta olla sekä muunto- että transaktiovaikutuksia Fortumin tulokseen. Pohjoismaissa energiatoimialan lainsäädännöllinen ja verotuksellinen ympäristö on lisännyt sähköyhtiöiden riskejä.

Pohjoismaiset markkinat

Makrotalouden epävarmuudesta huolimatta sähkön osuus kokonaisenergiankulutuksesta jatkaa kasvuaan. Fortum arvioi vuosittaisen sähkönkulutuksen kasvavan Pohjoismaissa keskimäärin 0,5 %, mutta lähivuosien kasvuvauhti riippuu paljolti Euroopan ja etenkin Pohjoismaiden makrotalouden kehityksestä.

Toisen neljänneksen aikana öljyn, hiilen ja CO₂-päästöoikeuksien (EUA) hinnat heikentyivät. Myös sähkön termiinihinnat seuraavalle 12 kuukaudelle laskivat Pohjoismaissa ja Saksassa.

Heinäkuun 2013 puolivälissä hiilen termiinihintaa (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2013 oli noin 79 Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja hiilidioksidipäästöoikeuksien markkinahinta (EUA) vuodelle 2013 noin 4 euroa hiilidioksiditonnia kohti.

Heinäkuun 2013 puolivälissä sähkön termiinihintaa Nord Poolissa loppuvuodelle 2013 oli noin 39 euroa/MWh. Sähkön termiinihintaa vuodelle 2014 oli noin 36 euroa/MWh ja vuodelle 2015 noin 34 euroa/MWh. Saksassa sähkön termiinihintaa loppuvuodelle 2013 oli noin 39 euroa/MWh ja vuodelle 2014 noin 38 euroa/MWh.

Heinäkuun 2013 puolivälissä 2013 Pohjoismaiden vesivarannot olivat noin 5 TWh alle keskimääräisen tason ja noin 12 TWh alle vuoden 2012 tason.

Power

Fortumin Power-divisioonan pohjoismaiseen sähkönhintaan vaikuttavat muun muassa suojausasteet, suojaushinta, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Mikäli sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia ei oteta huomioon, Power-divisioonan pohjoismaisen sähkön saavuttaman tukkumyyntihinnan 1 euron muutos megawattituntia kohti johtaa noin 45 miljoonan euron muutokseen Fortumin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Lisäksi Power-divisioonan vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttaa mahdollinen lämpövoimatuotannon määrä ja siitä saatava tuotto.

Ruotsin ydinvoimalaitoksissa meneillään olevat monivuotiset investointiohjelmat parantavat turvallisuutta ja käytettävyyttä sekä lisäävät nykyisten laitosten kapasiteettia. Investointiohjelmien toteuttaminen saattaa vaikuttaa käytettävyYTEEN. Investointiohjelmat vaikuttavat Fortumin ydinvoimaosakkuusyhtiöiltään ostaman sähkön hankintakustannuksiin lisäämällä poistoja ja rahoituskuluja osakkuusyhtiöissä.

Venäjä

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määritelty riittävän investointituoton varmistamiseksi.

Kapasiteettimaksut hallituksen investointivelvoitesopimukseen kuulumattomalle kapasiteetille määräytyvät huutokaupalla (CCS – ”vanha kapasiteetti”). Vuotta 2013 koskeva kapasiteettihuutokauppa pidettiin vuoden 2012 lopussa. Suurin osa Fortumin voimalaitoksista tuli valituksi huutokaupassa, ja hinnat olivat lähellä vuoden 2012 hintatasoa. Noin 10 % (265 MW) vanhasta kapasiteetista jäi huutokaupan ulkopuolelle tiukentuneiden teknisten vaatimusten vuoksi. Tämä kapasiteetti saa kuitenkin markkinoiden keskimääräisen kapasiteettihinnan mukaisia kapasiteettimaksuja vuonna 2013.

Fortumin Russia-divisioonan uusi kapasiteetti (CSA) on tärkeä tuloskasvuun vaikuttava tekijä Venäjällä. Uusien laitosisyksiköiden myötä tuotanto ja myyntitulot kasvavat, ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan myös huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Kapasiteettimaksut vaihtelevat kuitenkin voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Uuden kapasiteetin tuotto on taattu kapasiteettimarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisesti. Viranomaisen tarkastelee kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa huomioidaan sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että sen seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan. Kapasiteettimaksut voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta.

Fortum arvioi, että Nyaganin 2-yksikkö otetaan käyttöön vuoden 2013 lopulla. Nyaganin 3-yksikkö valmistuu viimeistään vuoden 2014 lopussa. Näin investointi optimoidaan suhteessa operatiivisiin kuluihin ja käyttöomaisuusinvestointeihin sekä sähkön myyntiin että saataviin kapasiteettimaksuihin. Kapasiteettimaksut Nyaganin 3-yksiköstä alkavat 1.1.2015. CSA-sopimuksen mukaisesti viivästymissakkoja ei voida periä Nyagan 3-yksikön osalta ennen tammikuun alkua 2016.

Venäjän investointiohjelman kaksi viimeistä yksikköä rakennetaan Tšeljabinskiin Uralille. Alun perin yksiköt oli tarkoitus rakentaa Tjumenin alueelle Länsi-Siperiaan. Yksiköt kuuluvat vuonna 2008 solmitun investointivelvoitesopimuksen piiriin. Uudet yksiköt rakennetaan Chelyabinsk GRES -laitokselle. Lisäksi voimalaitoksen nykyinen laitteisto uudistetaan ja tehoa korotetaan.

Investointiohjelman loppuosan arvo heinäkuussa 2013 on kesäkuun 2013 lopun valuuttakursseilla laskettuna noin 490 miljoonaa euroa. Se, että investointiohjelman loppuosan arvo ei ole muuttunut verrattuna maaliskuun lopun tilanteeseen, johtuu rakennuskustannusten noususta sekä laitteistohankinnoista Chelyabinsk GRES -voimalaitoksessa.

Meneillään olevan investointiohjelman valmistumistuttua vuoden 2014 lopussa Fortumin tavoitteena on saavuttaa noin 500 miljoonan euron vuosittainen liikevoittotaso (EBIT) vuoden 2015 aikana Russia-divisioonassa ja tuottaa positiivista taloudellista lisäarvoa Venäjällä.

Venäjällä on perustettu komissio kehittämään maan lämpömarkkinoita. Keskeiset kysymykset liittyvät lämpömarkkinoiden sääntelyyn, keskitettyyn kaukolämpöön ja yhteistuotannon tehokkuuteen.

Helmikuussa 2013 Venäjän tariffilautakunta (FST) hyväksyi päätöksen, jonka mukaisesti vuoden 2013 toisesta neljänneksestä lähtien kaasun tukkumyyntihintoja lasketaan 3 prosentilla teollisille kuluttajille ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Vuodesta 2013 lähtien kaasun tukkuhintaa (ei koske kotitalouksia ja teollisia asiakkaita) on arvioitu Euroopassa vuosineljänneksittäin. Venäjän hallitus päätti korottaa kaasun hintaa 1. heinäkuuta 2013 alkaen. Korotuksen arvioidaan olevan vuonna 2013 noin 15 % vuoteen 2012 verrattuna.

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Fortum arvioi investointiensä olevan noin 1,1–1,4 miljardia euroa vuonna 2013 ja 0,9–1,1 miljardia euroa vuonna 2014. Luvut eivät sisällä mahdollisia yritysostoja. Vuosittaisten kunnossapito-investointien arvioidaan olevan vuonna 2013 noin 500–550 miljoonaa euroa eli hieman alle poistojen tason.

Verotus

Fortumin vuoden 2013 veroasteeksi arvioidaan 19–21 %, kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta, verovapaita myyntivoittoja ja kertaluonteisia erä ei oteta huomioon. Suomen yritysverokantaa esitettiin laskettavan 24,5 %:sta 20 %:iin 1.1.2014 alkaen. Mahdollinen muutos toisi kertaluonteisen positiivisen vaikutuksen, joka kirjattaisiin vuoden 2013 neljännen neljänneksen tulokseen. Ruotsissa yritysverokantaa laskettiin 26,3 %:sta 22 %:iin 1.1.2013 alkaen.

Ruotsissa on meneillään kiinteistöjen verotusarvojen päivitys vuodelle 2013. Tämän odotetaan valmistuvan vuoden 2013 kolmannen neljänneksen aikana. Ruotsin hallituksen budjettiesityksen perusteella on arvioitu, että Fortumin kulut nousisivat noin 40 miljoonaa euroa vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2012. Päivitys tehdään kuuden vuoden välein. Fortum on jättänyt huhtikuussa Euroopan komissiolle kantelun vesivoiman kiinteistöveroista. Euroopan komissio on päättänyt tutkia tapausta yksityiskohtaisemmin.

Suomen hallitus ilmoitti maaliskuussa 2013, että niin sanottua windfall-veroa leikataan 50 miljoonaa euroon ehdotetusta 170 miljoonasta eurosta, ja se otetaan käyttöön vuonna 2014.

Suojaukset

Kesäkuun 2013 lopussa noin 75 % Power-divisioonan arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 45 euroon/MWh vuodeksi 2013. Vastaava luku kalenterivuodeksi 2014 oli noin 50 % noin 42 euroon/MWh.

Fortumin Power-divisioonan pohjoismainen suojaushinta ei sisällä lämpövoimatuotannon marginaalin suojausta. Suojausasteeseen eivät myöskään sisälly Fortumin hiililauhdevoiman fyysiset volyymit tai suojaukset eikä divisioonan sähköntuonti Venäjältä.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannais sopimuksilla suurimmaksi osaksi Nord Poolin termiineillä.

Osingonmaksu

Yhtiökokous päätti että Fortum Oyj jakaa vuodelta 2012 osinkoa 1,00 euroa osaketta kohti. Osingon täsmäytyspäivä oli 12.4.2013 ja maksupäivä 19.4.2013.

*Espoo 18.7.2013
Fortum Oyj
Hallitus*

*Lisätietoja:
Markus Rauramo, talousjohtaja, puh. 010 452 1909*

*Fortumin sijoittajasuhteet, Sophie Jolly, puh. 010 453 2552, Rauno Tiihonen, puh. 010 453 6150,
Janna Haahtela, puh. 010 453 2538 ja investors@fortum.com*

Tiivistetty osavuositiedote on laadittu EU:ssa hyväksytyn IAS 34 Osavuositiedotus-standardin mukaisesti. Osavuositiedote ei ole tilintarkastettu.

Tulostiedote vuonna 2013:

- Osavuositiedote tammi–syyskuulta julkaistaan 23.10.2013 noin klo 9.00

Jakelu:
NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.fi

Osavuositiedotukseen liittyvää lisätietoa vuosineljänneksitiedotteiden mukaan lukien löytyvät Fortumin verkkosivuilta www.fortum.com/sijoittajat.

Osavuositiedotuksen taulukot

	Sivu
Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	28
Lyhennetty konsernin tase	30
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	31
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	32
Nettovelan muutokset ja tunnusluvut	34
Konsernin lyhennetyn osavuositiedotuksen liitetiedot	35
Tunnuslukujen laskentakaavat	51
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	53
Tuotanto- ja myyntivolyymit	54

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	II/2013	II/2012 *	I-II/2013	I-II/2012 *	2012 *	Edelliset 12kk
Liikevaihto	4	1 327	1 284	3 318	3 185	6 159	6 292
Muut tuotot		20	16	32	30	109	111
Materiaalit ja palvelut		-554	-532	-1 439	-1 333	-2 548	-2 654
Henkilöstökulut		-135	-140	-275	-275	-543	-543
Poistot ja arvonalentumiset	4,10,11	-179	-163	-348	-321	-664	-691
Muut kulut		-181	-181	-340	-348	-761	-753
Vertailukelpoinen liikevoitto		298	284	948	938	1 752	1 762
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		140	2	93	87	122	128
Liikevoitto		438	286	1 041	1 025	1 874	1 890
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 12	33	26	62	19	23	66
Korkokulut		-78	-75	-147	-151	-300	-296
Korkotuotot		10	14	20	28	54	46
Johdannaisten käyvän arvon muutokset		-4	-1	-6	-8	-23	-21
Muut rahoituserät - netto		-11	-12	-23	-20	-42	-45
Rahoitustuotot ja -kulut		-83	-74	-156	-151	-311	-316
Voitto ennen veroja		388	238	947	893	1 586	1 640
Tuloverot	8	-74	-47	-181	-166	-74	-89
Kauden voitto		314	191	766	727	1 512	1 551
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille		314	187	715	684	1 416	1 447
Määräysvallattomille omistajille		0	4	51	43	96	104
		314	191	766	727	1 512	1 551
Osakekohtainen tulos (euroa per osake)							
Laimentamaton		0,35	0,21	0,80	0,77	1,59	1,63
Laimennettu		0,35	0,21	0,80	0,77	1,59	1,63

milj. euroa	II/2013	II/2012 *	I-II/2013	I-II/2012 *	2012 *	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen liikevoitto	298	284	948	938	1 752	1 762
Kertaluonteiset erät (luovutusvoitot ja -tappiot)	0	11	4	121	155	38
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	106	-2	58	-18	-2	74
Ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu	34	-7	31	-16	-31	16
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	140	2	93	87	122	128
Liikevoitto	438	286	1 041	1 025	1 874	1 890

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	II/2013	II/2012 *	I-II/2013	I-II/2012 *	2012 *	Edelliset 12kk
Kauden voitto	314	191	766	727	1 512	1 551
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Kassavirran suojaukset						
Käyvän arvon muutokset	113	17	73	83	15	5
Siirrot tuloslaskelmaan	-24	-56	-25	-88	-152	-89
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	1	-2	1	-4	-5	0
Verot	-26	11	-17	2	33	14
Nettosijoitusten suojaus						
Käyvän arvon muutokset	12	0	12	-	0	12
Verot	-3	0	-3	-	0	-3
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
Käyvän arvon muutokset	0	0	0	0	0	0
Muuntoerot	-361	-144	-283	70	204	-149
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä	0	1	1	-11	-23	-11
Muut muutokset	0	1	0	0	0	0
	-288	-172	-241	52	72	-221
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:						
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	2	-2	2	-1	-24	-21
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0	-1	34	-36	-36	34
	2	-3	36	-37	-60	13
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-286	-175	-205	15	12	-208
Laaja tulos yhteensä	28	16	561	742	1 524	1 343
Laajan tuloksen jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	55	12	524	693	1 412	1 243
Määräysvallattomille omistajille	-27	4	37	49	112	100
	28	16	561	742	1 524	1 343

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	30.6.2013	30.6.2012 *	31.12.2012 *
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	10	410	411	442
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	16 251	15 625	16 497
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4, 12	1 925	1 976	1 979
Osuus valtion ydinjätehuoltorahastosta	15	729	664	678
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		69	65	69
Laskennalliset verosaamiset		138	170	177
Johdannaisinstrumentit	5	370	403	451
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		1 360	1 250	1 384
Pitkäaikaiset varat yhteensä		21 252	20 564	21 677
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		372	470	428
Johdannaisinstrumentit	5	440	358	223
Myyntisaamiset ja muut saamiset		825	745	1 270
Rahat ja pankkisaamiset	14	1 028	404	963
Myytäväinä olevat omaisuuserät	6	57	-	-
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 722	1 977	2 884
Varat yhteensä		23 974	22 541	24 561
OMA PÄÄOMA				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		3 046	3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73	73
Kertyneet voittovarot		6 574	6 177	7 020
Muut oman pääoman erät		-22	30	-99
Yhteensä		9 671	9 326	10 040
Määräysvallattomat omistajat		614	540	603
Oma pääoma yhteensä		10 285	9 866	10 643
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	14	7 077	7 266	7 699
Johdannaisinstrumentit	5	123	160	182
Laskennalliset verovelat		1 846	2 021	1 879
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	15	729	664	678
Muut varaukset	16	174	211	207
Eläkevelvoitteet		148	121	152
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		464	464	472
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		10 561	10 907	11 269
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	14	1 986	558	1 078
Johdannaisinstrumentit	5	128	324	264
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma		1 014	886	1 307
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		3 128	1 768	2 649
Vieras pääoma yhteensä		13 689	12 675	13 918
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		23 974	22 541	24 561

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot		Muut oman pääoman erät			Emo- yhtiön omistajat	Määräys- vallat- tomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
			Kertyneet voitto- varat	Muunto- erot	Kassavirta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä			
Oma pääoma 31.12.2012	3 046	73	7 193	-173	34	-133	0	10 040	603	10 643
Kauden tulos			715					715	51	766
Muuntoerot				-268	-1	2	2	-265	-16	-281
Kauden muut laajan tuloksen erät					30	9	35	74	2	76
Laaja tulos yhteensä			715	-268	29	11	37	524	37	561
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-26	-26
Muut			-5					-5		-5
Oma pääoma 30.6.2013	3 046	73	7 015	-441	63	-122	37	9 671	614	10 285
Oma pääoma 1.1.2012	3 046	73	6 670	-352	136	-108	56	9 521	516	10 037
Kauden tulos			684					684	43	727
Muuntoerot				63	1	-1	1	64	7	71
Kauden muut laajan tuloksen erät					-6	-1	-48	-55	-1	-56
Laaja tulos yhteensä			684	63	-5	-2	-47	693	49	742
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-26	-26
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä								0	1	1
Oma pääoma 30.6.2012	3 046	73	6 466	-289	131	-110	9	9 326	540	9 866
Aiemmin raportoitu oma pääoma 31.12.2011	3 046	73	6 670	-352	136	-2	61	9 632	529	10 161
Laadintaperiaatteen muutos*						-106	-5	-111	-13	-124
Oma pääoma 1.1.2012	3 046	73	6 670	-352	136	-108	56	9 521	516	10 037
Kauden tulos			1 416					1 416	96	1 512
Muuntoerot				179	4	-3	3	183	21	204
Kauden muut laajan tuloksen erät					-106	-22	-59	-187	-5	-192
Laaja tulos yhteensä			1 416	179	-102	-25	-56	1 412	112	1 524
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-26	-26
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä								0	2	2
Muut			-5					-5	-1	-6
Oma pääoma 31.12.2012	3 046	73	7 193	-173	34	-133	0	10 040	603	10 643

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Muuntoerot

Muuntoerot vaikuttivat emoyhtiön omistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta -265 miljoonaa euroa kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana (I-II/2012: 64) johtuen pääosin Venäjän ruplan sekä Ruotsin ja Norjan kruunun vaikutuksesta, yhteensä -243 miljoonaa euroa (I-II/2012: 56).

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskikurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedosta 7 Valuuttakurssit.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksien käyvän arvon muutoksista oli 29 miljoonaa euroa vuoden 2013 kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana (I-II/2012: -5), ja se liittyi lähinnä sähkön hinnan kassavirtasuojaukseen, johon sovelletaan suojauslaskentaa. Kun sähkön hinta on alhaisempi/korkeampi kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on positiivinen/negatiivinen.

Osingonjako

Vuoden 2012 osingonjaosta, 1,00 euroa osaketta kohti ja yhteensä 888 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 9.4.2013. Osinko maksettiin 19.4.2013.

Vuoden 2011 osingonjaosta, 1,00 euroa osaketta kohti ja yhteensä 888 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 11.4.2012. Osinko maksettiin 23.4.2012.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	II/2013	II/2012 *	I-II/2013	I-II/2012 *	2012 *	Edelliset 12kk
Liiketoiminnan rahavirta						
Kauden voitto	314	191	766	727	1 512	1 551
Oikaisuerät:						
Verot	74	46	181	166	74	89
Rahoitustuotot ja -kulut	83	75	156	151	311	316
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	-33	-26	-62	-19	-23	-66
Poistot ja arvonalentumiset	179	163	348	321	664	691
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)	617	449	1 389	1 346	2 538	2 581
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-188	-18	-161	-119	-192	-234
Saadut korot	6	9	13	23	59	49
Maksetut korot	-138	-143	-253	-213	-352	-392
Saadut osingot	33	32	34	32	45	47
Rahoituserät ja toteutuneet kurssierot	-32	-30	-141	-116	-274	-299
Maksetut välittömät verot	-58	-89	-82	-167	-269	-184
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	240	210	799	786	1 555	1 568
Käyttöpääoman muutos	160	109	247	86	-173	-12
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	400	319	1 046	872	1 382	1 556
Investointien rahavirta						
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-260	-305	-547	-577	-1 422	-1 392
Hankitut osakkeet	-11	-3	-12	-3	-14	-23
Käyttöomaisuuden myynnit	1	9	3	9	13	7
Myydyt osakkeet	2	3	15	132	239	122
Tulot myytyjen yhtiöiden korollisista saamisista	0	22	22	169	181	34
Osakaslainat osakkuusyrityksille	-12	-3	-6	-27	-138	-117
Muutos muissa korollisissa saamisissa	-1	1	-1	4	13	8
Investointien rahavirta yhteensä	-281	-276	-526	-293	-1 128	-1 361
Rahavirta ennen rahoitusta	119	43	520	579	254	195
Rahoituksen rahavirta						
Pitkäaikaisten velkojen nostot	395	56	774	374	1 375	1 775
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-17	-530	-21	-542	-669	-148
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-268	180	-290	158	168	-280
Osingonjako emoyhtiön omistajille	-888	-888	-888	-888	-888	-888
Muut rahoituserät	-17	-19	-18	-26	-33	-25
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-795	-1 201	-443	-924	-47	434
Laskelman mukainen rahojen ja pankkisaamisten muutos	-676	-1 158	77	-345	207	629
Rahat ja pankkisaamiset kauden alussa	1 719	1 574	963	747	747	404
Rahojen ja pankkisaamisten kurssimuutokset	-15	-12	-12	2	9	-5
Rahat ja pankkisaamiset kauden lopussa	1 028	404	1 028	404	963	1 028

Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua

Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua koostuvat pääasiassa varausten muutoksista (mukaanlukien ydinvoimaan liittyvät varaukset) -98 miljoonaa euroa (I-II/2012: -19) ja johdannaisten realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista -59 miljoonaa euroa (I-II/2012: 21) sekä liiketoiminnan rahavirrasta oikaistuista myyntivoitoista -4 miljoonaa euroa (I-II/2012: -121). Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynneistä saadut rahavirrat esitetään investointien rahavirrassa.

Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät

Toteutuneet kurssierot, -139 miljoonaa euroa vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana (I-II/2012: -113), aiheutuivat pääasiassa Fortumin ruotsalaisten tytäryritysten kruunumääräisestä rahoituksesta sekä siitä, että konsernin pääasiallinen ulkoinen rahoitus on euroissa. Toteutuneet kurssierot johtuvat valuuttatermiineistä, joilla suojataan sisäisiä lainoja. Suurin osa näistä termiineistä eräänny 12 kk sisällä.

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	446	314	386	251	-226	-91
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-56	8	46	62	109	93
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	-230	-213	-185	-226	-56	-15
Yhteensä	160	109	247	87	-173	-13

Positiivinen vaikutus käyttöpääoman muutoksesta vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana oli 247 miljoonaa euroa (I-II/2012: 87). Muutos johtuu pääosin saamisten pienentymisestä.

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	301	343	522	561	1 558	1 519
Muutokset maksamattomissa investoinneissa	-26	-19	64	53	-56	-45
Aktivoitujen korkokulujen siirto rahavirtalaskelman maksettuihin korkoihin	-15	-19	-39	-37	-80	-82
Yhteensä	260	305	547	577	1 422	1 392

Käyttöomaisuusinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 522 miljoonaa euroa (I-II/2012: 561). Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit 547 miljoonaa euroa (I-II/2012: 577) eivät sisällä vielä maksamattomia investointeja, toisin sanoen investointeihin liittyvien ostovelkojen muutosta määrältään 64 miljoonaa euroa (I-II/2012: 53) eikä aktivoituja vieraan pääoman kuluja määrältään -39 miljoonaa euroa (I-II/2012: -37). Aktivoituiden vieraan pääoman kulut on esitetty maksetuissa koroissa.

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Hankitut tytäryritysosakkeet pl. ostettujen yritysten rahavarat	11	3	11	3	3	11
Hankitut osakkuusyrittösakkeet ¹⁾	-	0	-	0	10	10
Myytävisissä olevien rahoitusvarojen hankinnat	-	0	1	0	1	2
Yhteensä	11	3	12	3	14	23

¹⁾ Ostetut osakkuusyrittösakkeet sisältävät osakeannin ja muut pääomanlisäykset.

Rahana maksetut tytäryritysosakkeet pl. ostettujen yritysten rahavarat

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	11 ¹⁾	5	11	5	5	11
Korolliset velat hankituissa tytäryrityksissä	-	-2	-	-2	-2	0
Yhteensä	11	3	11	3	3	11

¹⁾ Sisältää hankitun yhtiön korollisten lainojen uudelleenrahoitusta 7 miljoonaa euroa

Rahana maksetut osakkuusyrittösakkeet

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	-	0	-	0	10	10
Yhteensä	0	0	0	0	10	10

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Myydyt tytäryritysosakkeet pl. myyjien yritysten rahavarat	2	0	15	126	223	112
Myydyt osakkuusyrittösakkeet	-	3	-	6	13	7
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	-	0	-	0	3	3
Yhteensä	2	3	15	132	239	122

Osakkeiden bruttomyyntit vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 35 miljoonaa euroa (I-II/2012: 295) sisältäen korolliset velat myydyissä tytäryhtiöissä 22 miljoonaa euroa (I-II/2012: 169), katso liite 6. Liiketoimintojen myynnistä saadut tulot olivat vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana yhteensä 15 miljoonaa euroa (I-II/2012: 132) liittyen pääosin pienvesivoimalaitosten myyntiin Ruotsissa.

Nettovelan muutokset

milj. euroa	II/2013	II/2012 *	I-II/2013	I-II/2012 *	2012 *	Edelliset 12kk
Nettovelka kauden alussa	7 433	6 523	7 814	7 023	7 023	7 420
Muuntoerot	-142	13	-85	42	89	-38
Käyttökate	617	449	1 389	1 346	2 538	2 581
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua sekä maksetut rahoituskulut ja verot	-377	-239	-590	-560	-983	-1 013
Käyttöpääoman muutos	160	109	247	86	-173	-12
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-260	-305	-547	-577	-1 422	-1 392
Yrityshankinnat	-11	-3	-12	-3	-14	-23
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit	3	12	18	141	252	129
Tulot myytyjen yhtiöiden korollisista saamisista	0	22	22	169	181	34
Osakaslainat osakkuusyriyksille	-12	-3	-6	-27	-138	-117
Muutos muissa korollisissa saamisissa	-1	1	-1	4	13	8
Osingot	-888	-888	-888	-888	-888	-888
Muut rahoitustoiminnot	-17	-19	-18	-26	-45	-37
Nettorahavirta (- nettovelan kasvu)	-786	-864	-386	-335	-679	-730
Joukkovelkakirjojen käypien arvojen muutos, arvostus jaksotettuun hankintamenoön ja muut muutokset	-42	20	-80	20	23	-77
Nettovelka kauden lopussa	8 035	7 420	8 035	7 420	7 814	8 035

Tunnusluvut

	30.6.2013	30.6.2012 *	31.12.2012 *	Edelliset 12kk
Käyttökate, milj. euroa	1 389	1 346	2 538	2 581
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	1 286	1 259	2 416	2 443
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,80	0,77	1,59	1,63
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	19 348	17 690	19 420	N/A
Korollinen nettovelka, milj. euroa	8 035	7 420	7 814	N/A
milj. euroa	533	566	1 574	1 541
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	521	561	1 558	1 518
Sijoitetun pääoman tuotto, % ¹⁾	10,8	11,3	10,2	10,5
Oman pääoman tuotto, % ¹⁾	13,7	13,7	14,6	15,4
Nettovelka/käyttökate ¹⁾	3,0	2,8	3,1	3,1
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate ¹⁾	3,1	2,9	3,2	3,3
Korkokate	8,2	8,3	7,6	7,6
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	6,3	6,4	5,7	5,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, % ¹⁾	21,6	22,7	19,9	19,5
Velkaantumisaste, %	78	75	73	N/A
Oma pääoma/osake, euroa	10,89	10,50	11,30	N/A
Omavaraisuusaste, %	43	44	43	N/A
Henkilöstön lukumäärä	10 506	10 848	10 371	N/A
Henkilöstö keskimäärin	10 368	10 644	10 600	N/A
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367

¹⁾ Neljänneksen luvut on muutettu vastaamaan vuositason lukuja, lukuunottamatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitetiedossa 24.

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Konsernin lyhennetyt osavuositiedot

1. Laadintaperusta

Konsernin lyhennetty osavuositiedot on laadittu EU:ssa käytössä olevaa kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositiedot -standardia noudattaen. Osavuositiedot tulee lukea yhdessä vuoden 2012 konsernitilinpäätöksen kanssa.

2. Laadintaperiaatteet

Noudatettavat laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernitilinpäätöksessä 2012 noudattamien periaatteiden ja esitystavan kanssa, paitsi alla mainittujen laadintaperiaatteiden osalta.

Eläkkeitä koskeva laadintaperiaatteen muutos

Fortum otti käyttöön IAS 19 *Työsuhde-etuudet* -standardin muutoksen 1.1.2013. Muutos vaikuttaa etuusjärjestelyjen kirjaamiseen. Jatkossa ns. putkimenetelmää ei enää voida soveltaa, vaan vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi omaan pääomaan sen tilikauden aikana, jolloin ne syntyvät. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta Fortumin tulokseen tai taloudelliseen asemaan, mutta se vaikutti yhtiön omaan pääomaan muiden laajan tuloksen erien kautta.

Muutettu standardi edellyttää että vertailuvuoden tiedot muutetaan. Lisätietoja vaikutuksesta vuoden 2012 lukuihin on annettu vuoden 2013 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositiedot.

Uudet liitetiedot koskien rahoitusvaroja ja -velkoja

Fortum otti käyttöön uuden IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* -standardin sekä muutetun IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot - Netotettavat rahoitusvarat ja -velat* -standardin 1.1.2013. IFRS 13 standardi ei muuta vaatimuksia koskien käyvän arvon käyttämistä, mutta se sisältää yhtenevät käyvän arvon määrittämistä koskevat vaatimukset, silloin kun käyvän arvon käyttö sallitaan tai sitä vaaditaan muissa IFRS -standardeissa. Standardin käyttöönotolla ei ollut olennaista vaikutusta käyvän arvon määrittämiseen Fortumissa. IFRS 13 edellyttää myös liitetietoja koskien käyvän arvon hierarkiatasojen. Liitetiedot on annettu liitteessä 5.

Muutettu IFRS 7 standardi edellyttää rahoitusvaroja ja -velkoja koskevien liitetietojen esittämistä. Vaatimukset koskevat rahoitusvaroista ja -veloista annettavia luokkakohtaisia käyvien arvojen sekä tasearvojen tietoja sekä vakuuksista annettavia tietoja. Liitetiedot on annettu liitteissä 5, 13, 14 ja 17.

3. Kriittiset tilinpäätösarviot ja harkinnat

Osavuositiedot laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuositiedot laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2012.

4. Tiedot segmenteittäin

Liikevaihto						Edelliset
milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	12kk
Sähkönmyynti ilman välillisiä veroja	810	755	1 806	1 703	3 413	3 516
Lämmön myynti	252	251	893	855	1 501	1 539
Sähkön siirto	219	211	551	507	1 002	1 046
Muut myynnit	46	67	68	120	243	191
Yhteensä	1 327	1 284	3 318	3 185	6 159	6 292

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Power ¹⁾	547	535	1 211	1 190	2 415	2 436
- josta sisäistä	13	79	36	126	296	206
Heat ¹⁾	283	321	912	946	1 628	1 594
- josta sisäistä	2	2	5	11	18	12
Russia	251	198	595	508	1 030	1 117
- josta sisäistä	-	-	-	-	-	-
Distribution	230	223	572	531	1 070	1 111
- josta sisäistä	8	7	17	17	37	37
Electricity Sales ¹⁾	153	135	415	382	722	755
- josta sisäistä	16	6	43	32	55	66
Muut ¹⁾	15	29	31	73	137	95
- josta sisäistä	15	-25	31	-17	-66	-18
Nord Pool netotus ²⁾	-98	-88	-286	-276	-503	-513
Eliminoinnit	-54	-69	-132	-169	-340	-303
Yhteensä	1 327	1 284	3 318	3 185	6 159	6 292

¹⁾ Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.

²⁾ Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitason ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012*	I-II/2013	I-II/2012*	2012*	Edelliset 12kk
Power	210	222	513	564	1 146	1 095
Heat	11	24	181	186	271	266
Russia	20	4	61	52	68	77
Distribution	60	51	197	161	320	356
Electricity Sales	13	11	28	20	39	47
Muut	-16	-28	-32	-45	-92	-79
Yhteensä	298	284	948	938	1 752	1 762

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012*	I-II/2013	I-II/2012*	2012*	Edelliset 12kk
Power	337	214	600	582	1 175	1 193
Heat	8	21	183	235	344	292
Russia	21	15	61	63	79	77
Distribution	61	52	197	169	331	359
Electricity Sales	26	11	31	22	39	48
Muut	-15	-27	-31	-46	-94	-79
Yhteensä	438	286	1 041	1 025	1 874	1 890

Kertaluonteiset erät segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Power	0	0	4	47	57	14
Heat	0	0	0	58	80	22
Russia	0	11	0	11	11	0
Distribution	0	0	0	5	5	0
Electricity Sales	-	-	-	-	1	1
Muut	0	0	0	0	1	1
Yhteensä	0	11	4	121	155	38

Vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen kertaluonteiset erät Power segmentissä sisältää 4 miljoonan euron myyntivoiton, joka kirjattiin pienvesivoimalaitosten myynnistä Ruotsissa.

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmentteittäin						Edelliset 12kk
	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Power ¹⁾	127	-8	83	-29	-28	84
Heat	-3	-3	2	-9	-7	4
Russia	1	-	0	-	0	0
Distribution	1	1	0	3	6	3
Electricity Sales	13	0	3	2	-1	0
Muut	1	1	1	-1	-3	-1
Yhteensä	140	-9	89	-34	-33	90

¹⁾ Sisältää Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuteen kohdistuvan kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, yhteensä milj. euroa:

	34	-7	31	-16	-31	16
--	----	----	----	-----	-----	----

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pääasiassa niiden tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien vaikutuksen, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa IAS 39 mukaisesti. Muut-segmentti sisältää pääosin erät, jotka syntyvät suojauslaskennan statuksen muuttuessa konsernitasolla. Power-segmenttiin sisältyy kirjanpitoikäistelyn vaikutus, joka aiheutuu siitä, että IFRIC 5:n mukaan Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa.

Vertailukelpoinen käyttökate segmentteittäin						Edelliset 12kk
milj. euroa	II/2013	II/2012*	I-II/2013	I-II/2012*	2012*	
Power	240	250	574	620	1 260	1 214
Heat	64	73	286	285	481	482
Russia	49	36	120	113	189	196
Distribution	114	103	305	262	529	572
Electricity Sales	14	11	29	20	40	49
Muut	-14	-26	-28	-41	-83	-70
Yhteensä	467	447	1 286	1 259	2 416	2 443

Poistot ja arvonalentumiset segmentteittäin						Edelliset 12kk
milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Power	30	28	61	56	114	119
Heat	53	49	105	99	210	216
Russia	39	32	69	61	121	129
Distribution	54	52	108	101	209	216
Electricity Sales	1	0	1	0	1	2
Muut	2	2	4	4	9	9
Yhteensä	179	163	348	321	664	691

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmentteittäin						Edelliset 12kk
milj. euroa	II/2013	II/2012*	I-II/2013	I-II/2012*	2012*	
Power ^{1), 2)}	2	-7	-9	-14	-12	-7
Heat	3	1	12	10	20	22
Russia	22	21	41	21	27	47
Distribution	-1	1	2	2	8	8
Electricity Sales	0	0	0	0	0	0
Muut	7	10	16	0	-20	-4
Yhteensä	33	26	62	19	23	66

¹⁾ Sisältää kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osakkuusyhtiöiden osuuksista suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinjätehuoltorahastoissa, yhteensä milj. euroa:

	0	-2	-2	-4	-9	-7
--	---	----	----	----	----	----

²⁾ Suurin osa Power-segmentin osakkuusyhtiöistä on tuotantoyhtiöitä, joilta Fortum ostaa sähköä omakustannushintaan, johon sisältyvät korot, valmisteverot ja välittömät verot.

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä segmenteittäin

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012 *	31.12.2012 *
Power	902	892	903
Heat	166	167	157
Russia	487	467	476
Distribution	101	102	109
Electricity Sales	0	0	0
Muut	326	347	334
Yhteensä ¹⁾	1 982	1 975	1 979

¹⁾ Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältää myös Myytävänä olevia omaisuuseriä 57 miljoonaa euroa (2012: 0), katso Liite 6.

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Power	43	36	69	60	190	199
Heat	96	99	170	166	464	468
Russia	98	126	169	207	568	530
Distribution	61	79	111	123	324	312
Electricity Sales	0	0	0	0	1	1
Muut	2	3	2	5	11	8
Yhteensä	300	343	521	561	1 558	1 518
Josta aktivoituja vieraan pääoman menoja	15	19	39	37	80	82

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Power	0	0	1	0	-	1
Heat	0	0	0	0	10	10
Russia	-	0	-	0	-	0
Distribution	-	-	-	-	-	-
Electricity Sales	-	-	-	-	-	-
Muut	11	5	11	5	6	12
Yhteensä	11	5	12	5	16	23

Bruttodivestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Power	0	0	35	63	102	74
Heat	0	0	0	195	269	74
Russia	-	0	-	0	-	-
Distribution	0	0	0	37	37	0
Electricity Sales	-	-	-	-	2	2
Muut	-	0	-	0	0	0
Yhteensä	0	0	35	295	410	150

Lisätietoja divestoinneista liitteestä 6 ja rahavirtalaskelman lisätiedoista.

Sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012*	31.12.2012*
Power	6 374	6 199	6 389
Heat	4 144	4 027	4 286
Russia	3 793	3 439	3 848
Distribution	3 774	3 678	3 889
Electricity Sales	19	22	51
Muut	438	159	158
Yhteensä	18 542	17 524	18 621

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin		
%	Edelliset	
	12kk	31.12.2012*
Power	17,5	18,5
Heat	6,8	7,0
Russia	3,3	2,7
Distribution	9,5	8,8
Electricity Sales	157,6	203,1
Muut	-24,3	-34,1

Sidotun pääoman tuotto segmenteittäin		
%	Edelliset	
	12kk	31.12.2012*
Power	18,7	18,7
Heat	7,5	8,8
Russia	3,3	3,0
Distribution	9,6	9,1
Electricity Sales	146,3	152,3
Muut	-44,4	-68,8

Sidotun pääoman tuotto on laskettu jakamalla vuotuisen liikevoiton ja 'Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta' -erän summa keskimääräisellä sidotulla pääomalla. Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttämällä avaavan taseen ja kunkin neljänneksen lopun arvoja.

Varat segmenteittäin			
milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012*	31.12.2012*
Power	7 424	7 183	7 380
Heat	4 503	4 389	4 785
Russia	4 193	3 840	4 309
Distribution	4 275	4 172	4 428
Electricity Sales	241	230	292
Muut	572	790	660
Eliminoinnit	-231	-504	-403
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	20 977	20 100	21 451
Korolliset saamiset	1 368	1 274	1 393
Laskennalliset verosaamiset	138	170	177
Muut varat	463	593	577
Rahat ja pankkisaamiset	1 028	404	963
Varat yhteensä	23 974	22 541	24 561

Vieras pääoma segmenteittäin			
milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012*	31.12.2012*
Power	1 050	984	991
Heat	359	362	499
Russia	400	401	461
Distribution	501	494	539
Electricity Sales	222	208	241
Muut	134	631	502
Eliminoinnit	-231	-504	-403
Sidottuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	2 435	2 576	2 830
Laskennalliset verovelat	1 846	2 021	1 879
Muu vieras pääoma	345	254	432
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	4 626	4 851	5 141
Korollinen vieras pääoma	9 063	7 824	8 777
Oma pääoma	10 285	9 866	10 643
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä	23 974	22 541	24 561

Muut varat ja muu vieras pääoma, jotka eivät sisälly sidottuun pääomaan segmenteittäin, sisältävät pääasiassa tuloverosaamiset ja -velat, jaksotetut korkokulut, korkojohdannaisista johtuvat saamiset ja velat, sekä sellaiset suojauksista johtuvat saamiset ja velat, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Henkilöstön lukumäärä			
	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Power	1 994	2 019	1 846
Heat	2 221	2 439	2 212
Russia	4 297	4 272	4 253
Distribution	882	907	870
Electricity Sales	519	528	509
Muut	593	683	681
Yhteensä	10 506	10 848	10 371

Henkilöstö keskimäärin			
	I-II/2013	I-II/2012	2012
Power	1 922	1 883	1 896
Heat	2 204	2 388	2 354
Russia	4 279	4 337	4 301
Distribution	868	870	873
Electricity Sales	508	517	515
Muut	587	649	661
Yhteensä	10 368	10 644	10 600

Henkilöstö keskimäärin lasketaan käyttäen koko raportointikauden kuukausittaisia keskiarvoja.

5. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2012 konsernitilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

Käypien arvojen hierarkiatasot

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on esitetty seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

Taso 1: täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla;

Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina);

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Katso konsernitilinpäätöksen 2012 liitetieto 1 Laadintaperiaatteet, 1.30 Käypien arvojen arviointi.

Rahoitusvarat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ³⁾		Yhteensä	
	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012
Pitkäaikaisissa varoissa										
Myytavissa olevat rahoitusvarat ¹⁾	1	1			30	31			31	32
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			69	56			-16	-14	53	42
Ei sovelleta suojauslaskentaa	1	1	90	55		2 ²⁾	-35	-24	56	34
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			130	183					130	183
Ei sovelleta suojauslaskentaa			110	175					110	175
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Ei sovelleta suojauslaskentaa	34	10		17			-13	-10	21	17
Pitkäaikaisissa varoissa yhteensä	36	12	399	486	30	33	-64	-48	401	483
Lyhytaikaisissa varoissa										
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			94	96			-30	-41	64	55
Ei sovelleta suojauslaskentaa	15	18	213	175			-116	-114	112	79
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			4	4					4	4
Ei sovelleta suojauslaskentaa			176	38					176	38
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Sovelletaan suojauslaskentaa	3			2					3	2
Ei sovelleta suojauslaskentaa	220	125		60			-139	-140	81	45
Lyhytaikaisissa varoissa yhteensä	238	143	487	375	0	0	-285	-295	440	223
Yhteensä	274	155	886	861	30	33	-349	-343	841	706

Rahoitusvelat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ³⁾		Yhteensä	
	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012
Pitkäaikaisissa veloissa										
Myytäviksi olevat rahoitusvelat ⁴⁾			1 637	1 895					1 637	1 895
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			23	17		1 ²⁾	-16	-14	7	4
Ei sovelleta suojauslaskentaa	1	12	53	22			-35	-24	19	10
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			47	57					47	57
Ei sovelleta suojauslaskentaa			42	108					42	108
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Ei sovelleta suojauslaskentaa	21	3		10			-13	-10	8	3
Pitkäaikaisissa veloissa yhteensä	22	15	1 802	2 109	0	1	-64	-48	1 760	2 077
Lyhytaikaisissa veloissa										
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			31	42			-30	-41	1	1
Ei sovelleta suojauslaskentaa	19	23	117	109			-116	-114	20	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			2	4					2	4
Ei sovelleta suojauslaskentaa			30	197					30	197
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Sovelletaan suojauslaskentaa	6			4					6	4
Ei sovelleta suojauslaskentaa	208	116		64			-139	-140	69	40
Yhteensä	233	139	180	420	0	0	-285	-295	128	264
	255	154	1 982	2 529	0	1	-349	-343	1 888	2 341

¹⁾ Myytävissä olevat rahoitusvarat, jotka ovat muita kuin osakkuus- ja yhteisyritysosakkeita, koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista, arvoltaan 30 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 31). Osakkeiden käypää arvoa ei pystytä määrittelemään luotettavasti ja ne on arvostettu hankintamenoonsa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvien listattujen yritysten osakkeiden käypä arvo oli 1 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 1). Fortumin omaan pääomaan kirjattujen kertyneiden käypien arvojen muutokset olivat -3 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: -3).

²⁾ Vuonna 2012 Nasdaq OMX Commodities Europe noteeraa lähimmät viisi vuotta ja vuodesta 2013 lähtien lähimmät 10 vuotta. Näiden vuosien jälkeen käytetään Fortumin tekemää hintaennustetta. Syy sähköjohdannaisien siirtämiseen tasolta 3 tasolle 2 on sopimusten erääntymisaika.

³⁾ Kun sähkö-, öljy ja muiden hyödykeperossien kanssa tehdyillä standardijohdannais sopimuksilla on samanaikainen toimitus, saamiset ja velat netotetaan.

⁴⁾ Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisien nettomääräinen käypä arvo on 299 miljoonaa euroa, varat 420 miljoonaa euroa ja velat 121 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen Credit Support Annex -sopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Kesäkuun 2013 lopussa Fortum oli saanut 136 miljoonaa euroa näistä sopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Lisätietoja näihin vakuuksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korolliset velat sekä liitetiedossa 17 Pantatut varat.

6. Yrityshankinnat ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät

Yrityshankinnat

Vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ollut olennaisia yrityshankintoja (ei myöskään vuonna 2012).

Yritysmyyynnit

Yritysmyyynnit vuoden 2013 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum myi pienvesivoimalaitoksia Ruotsissa. Myynnistä kirjattiin pieni myyntivoitto Power-segmentin tulokseen.

Yritysmyyynnit 2012

Joulukuussa 2012 Fortum myi osakkeensa Fortum Heat Naantali Oy:ssä Turun Seudun Energiantuotanto Oy:lle (TSE), josta Fortumilla on 49,5 % taloudellinen omistusosuus. Kokonaismyyntihinta (vähennetty myydyn yhtiön likvidit varat) oli noin 74 miljoonaa euroa, josta 2 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Fortumin myyntivoitto oli 21 miljoonaa euroa ja se kirjattiin Heat-segmentin tulokseen. Myynnin yhteydessä Fortum osallistui TSE:n osakeantiin 10 miljoonalla eurolla ja antoi 13 miljoonan euron osakaslainan yhtiölle.

Fortum sai päätökseen Fortum Energiaratkaisut Oy:n sekä Fortum Termest AS:n myynnin EQT Infrastructure Fundille 31.1.2012. Kokonaismyyntihinta velat mukaan lukien oli noin 200 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 58 miljoonaa euroa.

Tammikuussa 2012 Fortum myi Distribution-segmenttiin kuuluvan virolaisen tytäryrityksensä Fortum Elekter AS:n Imatran Seudun Sähkölle. Samalla Fortum luopui osuudestaan Imatran Seudun Sähkö Oy:ssä.

Vuoden 2012 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Fortum myi pienvesivoimalaitoksiaan Suomessa. Killin Voima Oy:stä myytiin 60 % osuuksia Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:lle ja 14 pienvesivoimalaitosta Koskienergia Oy:lle. Myyntivoitto näistä liiketoimista oli 47 miljoonaa euroa ja se kirjattiin Power-segmentin ensimmäisen neljänneksen tulokseen. Viimeisen vuosineljänneksen aikana Fortum myi myös pieniä vesivoimalaitoksia Ruotsissa ja niistä kirjattiin pieni myyntivoitto Power-segmenttiin.

Osakemyynnit (brutto)

milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Myyneistä rahana saadut suoritukset	2	0	15	126	223	112
Korolliset velat myydyissä tytäryrityksissä	-	-	22	169	181	34
Myynteihin liittyvien saamisten muutos	-2	0	-2	0	2	0
Myydyt tytäryritysosakkeet (brutto) ¹⁾	0	0	35	295	406	146
Myydyt osakkuusyritysosakkeet (brutto)	-	0	-	0	1	1
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	-	0	-	0	3	3
Yhteensä	0	0	35	295	410	150

¹⁾ Myytyjen tytäryritysten rahat ja pankkisaamiset 0 miljoonaa euroa (I-II/2012: 9) on vähennetty tytäryritysten bruttomääräisestä myynnistä.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Kesäkuussa 2013 Fortum allekirjoitti sopimuksen Fortumin 47,9 prosentin osuuden myynnistä ruotsalaisesta Härjeåns Kraft AB:stä suomalaisella energiayhtiöllä Oy Herrfors Ab:lle, joka on Katternö konsernin tytäryhtiö. Kauppa saatettiin päätökseen heinäkuun alussa ja myyntivoitto esitetään Distribution-liiketoiminta-alueen kolmannen neljänneksen tuloksessa. Härjeåns Kraft AB:hen liittyvät varat on esitetty kohdassa myytävänä olevat omaisuuserät.

Kesäkuussa 2013 Fortum allekirjoitti sopimuksen Fortumin 33 prosentin osuuden myynnistä norjalaisesta Infatek ASA:sta Tritonin hallitsemalle rahastolle. Kauppa on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden kolmannen neljänneksen aikana ja myyntivoitto esitetään Power-divisioonan kolmannen neljänneksen tuloksessa. Infatek ASA:aan liittyvät varat on esitetty kohdassa myytävänä olevat omaisuuserät.

7. Valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi on laskettu kunkin kuukauden lopun Euroopan keskuspankin kurssien ja edellisen vuoden viimeisen päivän kurssien keskiarvona. Keskeisimmät Fortum-konsernissa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi

	1-6/2013	1-3/2013	1-12/2012	1-9/2012	1-6/2012	1-3/2012
Ruotsi (SEK)	8,5599	8,5043	8,7015	8,7275	8,8756	8,8658
Norja (NOK)	7,5555	7,4456	7,4840	7,5182	7,5855	7,6136
Puola (PLN)	4,1954	4,1501	4,1900	4,2152	4,2524	4,2389
Venäjä (RUB)	40,8468	40,2378	40,2354	40,1847	40,1999	39,9714

Kauden lopun valuuttakurssi

	30.6.2013	31.3.2013	31.12.2012	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012
Ruotsi (SEK)	8,7773	8,3553	8,5820	8,4498	8,7728	8,8455
Norja (NOK)	7,8845	7,5120	7,3483	7,3695	7,5330	7,6040
Puola (PLN)	4,3376	4,1804	4,0740	4,1038	4,2488	4,1522
Venäjä (RUB)	42,8450	39,7617	40,3295	40,1400	41,3700	39,2950

8. Tuloverot

Tuloverokanta vuoden 2013 ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli 19,2 % (I-II/2012: 18,5 %). Tuloverokanta I-II/2013 lukuunottamatta osuutta osakkuusyritysten voitoista ja verovapaita myyntivoittoja oli 20,6 % (I-II/2012: 21,1 %). Tuloslaskelman verokantaan vaikuttaa aina se, että osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta lasketaan verojen jälkeen.

Ruotsin verokanta laski 26,3 %:sta 22 %:iin 1.1.2013 alkaen. Verokannan muutoksesta johtuva positiivinen kertaluonteinen vaikutus vuoden 2012 veroihin oli noin 230 miljoonaa euroa, josta vähemmistön osuus oli 34 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 tuloverokanta, lukuunottamatta Ruotsin verokannan muutosta, osuutta osakkuusyritysten voitoista ja verovapaita myyntivoittoja oli 21,2 % (2011: 21,4 %).

9. Osakekohtainen osinko

Yhtiökokous päätti 9.4.2013 jakaa osinkoa tilikaudelta 2012 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 19.4.2013.

Yhtiökokous päätti 11.4.2012 jakaa osinkoa tilikaudelta 2011 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 23.4.2012.

10. Aineettomien hyödykkeiden muutos

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	442	433	433
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	2	2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	14	14	35
Päästöoikeuksien muutokset	-15	-37	-25
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-10	-22
Uudelleenryhmittelyt	0	2	6
Muuntoerot ja muut muutokset	-19	7	13
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	410	411	442
Kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvo kauden lopussa	291	301	309
Muuntoerokirjausten vaikutus liikearvon määrään	-18	7	15

11. Aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	16 497	15 234	15 234
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	10	0	0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	507	547	1 523
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	46	-1	-1
Vähennykset	0	-12	-15
Poistot ja arvonalentumiset	-336	-311	-642
Vähennykset tytäryritysten myyntien kautta	-27	-18	-84
Uudelleenryhmittelyt	0	-2	-6
Muuntoerot ja muut muutokset	-446	188	488
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	16 251	15 625	16 497

12. Muutokset osuuksissa osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012*	31.12.2012*
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 979	2 014	2 014
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	62	20	23
Hankinnat	-	-	10
Saadut osingot	-33	-31	-45
Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät	37	-47	-56
Muuntoerot ja muut muutokset	-63	20	33
Siirrot myytäviin oleviin omaisuuseriin	-57	-	-
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 925	1 976	1 979

*Vertailuvuoden tiedot ovat muutettu, lisätietoja liitetiedosta 2.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Vuoden 2013 toisen neljänneksen osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 33 miljoonaa euroa (II/2012: 27), josta Fortumin osuus Hafslund ASA:n tuloksesta oli 7 miljoonaa euroa (II/2012: 10) ja TGC-1:n osuus oli 22 miljoonaa euroa (II/2012: 21).

Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti Hafslundin ja TGC-1:n tulos sisältyy Fortumin lukuihin edellisen neljänneksen julkaistujen lukujen perusteella, sillä tavallisesti viimeisin osavuosikatsaus ei ole vielä saatavilla. Hafslund julkaisi vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen osavuosikatsauksensa 10.7.2013. Hafslundin toisen vuosineljänneksen tulosvaikutusta ei ole huomioitu Fortumin toisen vuosineljänneksen tuloksessa.

Fortumin kumulatiivinen osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuoden 2013 kahdelta ensimmäiseltä neljännekseltä oli 62 miljoonaa euroa (I-II/2012: 20), josta Hafslundin osuus oli 16 miljoonaa euroa (I-II/2012: 1), TGC-1 41 miljoonaa euroa (I-II/2012: 21) ja Gasum 6 miljoonaa euroa (I-II/2012: 7).

Fortumin osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuonna 2012 oli 23 miljoonaa euroa, josta Hafslundin osuus oli -20 miljoonaa euroa, TGC-1 27 miljoonaa euroa ja Gasum 15 miljoonaa euroa.

Hankinnat ja osakeannit

Vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ollut olennaisia investointeja tai osakeanteja osakkuusyhtiöissä.

Fortum on allekirjoittanut sopimuksen Fortumin 47,9 prosentin osuuden myynnistä ruotsalaisesta Härjeåns Kraft Ab:stä sekä Fortumin 33 prosentin osuuden myynnistä norjalaisesta Infratek ASA:sta. Osakkuusyhtiöihin liittyvät varat on siirretty myytävissä oleviin omaisuuseriin kesäkuussa 2013. Katso liitetieto 6 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Saadut osingot

Vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum oli saanut osakkuusyhtiöiltään osinkoa 33 miljoonaa euroa (I-II/2012: 31), joista Hafslundilta saatu osuus oli 22 miljoonaa euroa (I-II/2012: 22) ja Infratek ASA:lta 4 miljoonaa euroa (I-II/2012: 4).

13. Korolliset saamiset

milj. euroa	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2012
Pitkäaikaiset lainasaamiset	1 362	1 403	1 389	1 440
Rahoitusleasingsaamiset	3	5	3	5
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä ¹⁾	1 365	1 408	1 392	1 445
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	3	3	1	1
Yhteensä	1 368	1 411	1 393	1 446

¹⁾ Tasearvo sisältää pitkäaikaisen saatavan lyhytaikaisen osuuden 5 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 8).

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy saamisia osakkuusyrityksiltä 1 309 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 1 332), jotka ovat pääasiassa ruotsalaisilta ydinvoima-osakkuusyrityksiltä OKG AB:lta ja Forsmark Kraftgrupp AB:lta yhteensä 1 200 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 1 249). Näitä yhtiöitä rahoitetaan pääsääntöisesti osakslainoilla osakkaiden omistusosuuksien suhteessa. Saamisten pieneneminen johtuu pääasiassa Ruotsin kruunun heikentymisestä.

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy myös saamisia Teollisuuden Voima Oyj:ltä (TVO) yhteensä 85 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 58). TVO:n rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Maaliskuun 2009 lopussa TVO:n osakkeenomistajat antoivat 300 miljoonan euron etuoikeudeltaan huonomman osakslainasitoumuksen TVO:lle. Sitoumus on käytettävissä vuoden 2015 loppuun asti. Fortumin osuus sitoumuksesta on korkeintaan 75 miljoonaa euroa, josta 25 miljoonaa euroa oli nostettu 2013 kesäkuun loppuun mennessä. Maaliskuussa 2012 TVO:lle annettiin etuoikeudeltaan huonompi osakslainasitoumus rahoittamaan Olkiluoto 4:n suunnittelua. Fortumin osuus tästä sitoumuksesta on 72 miljoonaa euroa, josta 15 miljoonaa euroa on nostettu 2013 kesäkuun loppuun mennessä. Kesäkuussa 2013 TVO:n osakkeenomistajat sitoutuivat lisäksi rahoittamaan Olkiluoto 3:a 300 miljoonan euron etuoikeudeltaan huonommalla osakslainasitoumuksella. Sitoumus on käytettävissä vuoden 2018 loppuun asti. Fortumin osuus sitoumuksesta on korkeintaan 75 miljoonaa euroa. 2013 kesäkuun loppuun mennessä tämän sitoumuksen puitteissa ei ole tehty nostoja.

14. Korollinen vieras pääoma ja rahat ja pankkisaamiset

Korolliset velat	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2012
Joukkovelkakirjalainat	6 402	6 823	5 841	6 239
Lainat rahoituslaitoksilta	962	1 026	983	1 062
Muut pitkäaikaiset korolliset velat ¹⁾	1 560	1 576	1 521	1 566
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä ²⁾	8 924	9 425	8 345	8 867
Yritystodistukset	-	-	228	228
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	139	139	204	204
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	139	139	432	432
Yhteensä	9 063	9 564	8 777	9 299

¹⁾ Sisältää lainat Valtion ydinjätehuoltorahastolta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä 995 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 940), lainat suomalaisilta eläkelaitoksilta 213 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 228), rahoitusleasingvelat 24 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 25) ja muut lainat 328 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 328).

²⁾ Tasearvot sisältävät pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden 1 847 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 646).

Fortum laski liikkeelle 13.3.2013 kaksi uutta viiden vuoden joukkovelkakirjalainaa Euro Medium Term Note (EMTN) -ohjelman puitteissa. Liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjojen arvo oli yhteensä 3 150 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 376 miljoonaa euroa), joista 2 000 miljoonaa Ruotsin kruunua on sidottu vaihtuvaan korkoon ja 1 150 miljoonaa Ruotsin kruunua on sidottu 2,75 %:n kiinteään korkoon. Huhtikuussa Fortum lisäsi takaisinlainaustaan Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja Teollisuuden Voimalta 55 miljoonalla eurolla yhteensä 995 miljoonaa euroon. Toisen kvartaalin aikana Fortum laski liikkeelle kolme uutta joukkovelkakirjalainaa: yksi joukkovelkakirjalaina 100 miljoonaa euroa kiinteällä 3,5% korolla kolmekymmeneksi vuodeksi ja kaksi vaihtuvakorkoista 1 000 miljoonan Ruotsin kruunumääräistä (noin 231 miljoonaa euroa) joukkovelkakirjalainaa, jotka erääntyvät vuosina 2018 ja 2023. Kesäkuussa Fortumin luottolimiitin määrää pienennettiin 2,5 miljardista eurosta 2,0 miljardiin euroon. Samanaikaisesti kun luottolimiitin määrää pienennettiin, suurin osa luottolimiitistä pidennettiin vuodelle. Luottolimiitin määrä on 2,0 miljardia 2016 heinäkuuhun ja 1,9 miljardia 2017 heinäkuuhun. Aurinkoteknologiayrityshankinnan yhteydessä Intiassa Fortum nosti 515 miljoonan Intian rupian määräisen (noin 6,7 miljoonaa euroa) lainan.

Lyhytaikainen rahoitus oli 139 miljoonaa euroa kvartaalin lopussa (vuoden 2012 lopussa: 432). Korollinen velka väheni toisen vuosineljänneksen aikana 89 miljoonaa euroa 9 152 miljoonasta eurosta 9 063 miljoonaan euroon. Rahat ja pankkisaamiset vähenivät 691 miljoonalla eurolla toisen vuosineljänneksen aikana 1 719 miljoonasta eurosta 1 028 miljoonaan euroon.

15. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Taseeseen sisältyvät erät			
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	729	664	678
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	729	664	678
Lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta			
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	996	968	996
Rahastotavoite	996	941	996
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	996	941	956

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

Ydinenergialain mukaisesti Fortumin tekee Työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen Loviisan ydinvoimalaitoksen ydinjätehuoltovastuusta joka kolmas vuosi kesäkuun loppuun mennessä. Vastuun määrä perustuu kolmen vuoden välein päivitettävään tekniseen suunnitelmaan. Uutta teknistä suunnitelmaa vastaava kustannusarvio päivitettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Päivityksen mukaan käytetyn ydinpoltoaineen välivarastointiin ja loppusijoittamiseen sekä laitoksen käytöstäpoistoon liittyvien tulevien kustannusten odotetaan nousevan. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää vastuun määrän vuoden 2013 loppuun mennessä.

Lain mukainen Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen perustuva vastuu 30.6.2013 oli 996 miljoonaa euroa. Fortumin esitykseen perustuva lain mukainen vastuu vuoden 2013 lopussa on 1 059 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattu ydinjätehuoltovastuu perustuu tulevaisuuden kustannuksia koskeviin kassavirtaennusteisiin, jotka pohjautuvat samoihin selvityksiin kuin lainmukainen vastuu. Ydinvoimavarausten tasearvo, joka on laskettu IAS 37:n mukaisesti, on kasvanut uuden kustannusarvion seurauksena 51 miljoonalla eurolla vuoden 2012 lopun arvosta, ja oli 30.6.2013 yhteensä 729 miljoonaa euroa. Suurin syy lainmukaisen vastuun ja taseeseen kirjattujen varauksen väliseen eroon on se, että lainmukaista vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa laillisen vastuun määrää päätettäessä vuosittain joulukuussa. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2012 päätökseen ja on yhteensä 996 miljoonaa euroa. Fortum on toisella vuosineljänneksellä maksanut 40 miljoonan euron ydinjätehuoltomaksun, minkä jälkeen Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on täysin katettu. Rahastossa on IFRS:n näkökulmasta 267 miljoonan euron ylijäämä, koska Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 30.6.2013 oli 996 miljoonaa euroa, kun taas rahasto-osuuden tasearvo vastaavalla hetkellä oli 729 miljoonaa euroa.

Vaikutukset vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä liikevoittoon

Päivitetyn kustannusarvion seurauksena Power-segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon kirjattiin kertaluonteisesti +4 miljoonan euron vaikutus johtuen jo käytetyn ydinpolttoaineen alhaisemmista loppusijoituskustannuksista. Jo käytetyn ydinpolttoaineen kustannusten muutoksen vaikutus kirjataan aina välittömästi vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Power-segmentin liikevoittoon vaikuttaa Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston kirjanpitokäsittelystä syntyvät erät, sillä Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta yllähoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus liikevoittoon, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan liikevoittoon aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu. Edellä mainittua kirjausta ei sisällytetä Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, katso 'muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät', liitetieto 4. Kirjauksen vaikutus Fortumin vuoden 2013 toisen neljänneksen tulokseen oli 34 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuoden vastaavana ajankohtana se oli -7 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus kahden ensimmäisen neljänneksen aikana oli +31 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuonna vaikutus oli -16 miljoonaa euroa.

Osakkuusyhtymykset

Fortumilla on vähemmistöosuuksia suomalaisessa ja ruotsalaisissa ydinvoimaa tuottavissa osakkuusyhtymyksissä. Fortum on näiden yritysten osalta käsitellyt osuutensa ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen vaikutuksista laadintaperiaatteidensa mukaisesti.

16. Muut varaukset

milj. euroa	Tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvä varaus			Muut varaukset		
	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Varaukset kauden alussa	178	180	180	36	29	29
Käyttämättömien varausten purku	-10	-	-	-3	-1	-2
Varausten muutos	-	-	-	4	2	15
Käytetyt varaukset	-16	-4	-23	-8	-2	-7
Diskonttauksen purkautuminen	7	7	15	0	0	-
Kurssierot	-9	2	6	0	-1	1
Varaukset kauden lopussa	150	185	178	29	27	36
Lyhytaikaiset varaukset	-	-	-	5	2	7
Pitkäaikaiset varaukset	150	185	178	24	25	29

Fortumin Venäjällä käynnissä olevaan mittavaan investointiohjelmaan liittyy tulevaa tuotantokapasiteettia koskevia ehtoja. Ehtojen mukaan Fortumilta voidaan periä sakkomaksuja, mikäli investointiohjelman tuoman uuden tuotantokapasiteetin käyttöönotto merkittävästi lykkääntyy tai investointisopimuksen pääehdot eivät muulta osin täyty. Mahdollisia sakkoja varten tehty varaus oli 150 miljoonaa euroa kesäkuun 2013 lopussa (vuoden 2012 lopussa: 178). Voimalaitosten käyttöönoton aikataulu arvioidaan jokaisena tilinpäätöshetkenä ja muutosten vaikutukset varauksen määrään päivitetään tarpeen mukaisesti. Toisen vuosineljänneksen aikana varausta purettiin tulokseen 10 miljoonaa euroa Nyagan 1 valmistumisen johdosta. Diskonttauksesta johtuva varauksen muutos vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana oli 7 miljoonaa euroa (I-II/2012: 7), joka on kirjattu muihin rahoituseriin. Maksetut sakkomaksut vuoden 2013 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 16 miljoonaa euroa (I-II/2012: 4).

17. Pantatut varat

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Omasta puolesta annetut			
Lainat			
Pantit	296	292	293
Kiinteistökiinnitykset	137	137	137
Muut sitoumukset			
Kiinteistökiinnitykset	103	124	124
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut			
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	3	3	3

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastosta. Fortumilla on tätä lainaa varten vakuutena Kemijoki Oy:n osakkeita. Pantattuina olevien osakkeiden arvo 30.6.2013 oli 269 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 269).

Pantit -erään kuuluvat myös pankkitalletukset 7 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 4), jotka on annettu Nasdaq OMX Commodities European ja kansainvälisten ICE- ja EEX-pörssien kanssa käytävän sähkökaupan ja hiilidioksidipäästöoikeuksilla käytävän kaupan vakuudeksi. Virolainen Fortum Tartu (Fortumin omistusosuus 60 %) on antanut kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 96 miljoonaa euroa (vuoden 2012 lopussa: 96) lainan vakuudeksi. Fortumin eläkesäätiön myöntämän lainan vakuudeksi on annettu 41 miljoonan euron (vuoden 2012 lopussa: 41) kiinteistökiinnitykset.

Lisätietoja näihin kiinnityksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korolliset velat

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortum on antanut Valtion ydinjätehuoltorahastolle vakuudeksi suomalaisiin voimalaitoksiin liittyviä kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 103 miljoonaa euroa kesäkuun 2013 lopussa (vuoden 2012 lopussa: 124). Vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistosta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuviin tuleviin kustannuksiin. Kiinnitysten arvo tarkistetaan vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen.

18. Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Vuoden sisällä erääntyvät	29	32	32
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	70	71	73
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	162	153	176
Yhteensä	261	256	281

19. Investointisitoumukset

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 192	968	1 168
Aineettomat hyödykkeet	4	7	4
Yhteensä	1 196	975	1 172

Pääosa investointisitoumuksista liittyvät OAO Fortumin investointiohjelmaan, Suomessa tehtäviin ydinvoima investointeihin sekä Joensuussa, Tukholmassa ja Jelgavassa (Latvia) sijaitsevien yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotantolaitoksien rakennusprojekteihin.

20. Vastuut

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Omasta puolesta annetut			
Muut vastuut	56	69	67
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut			
Takaukset	477	347	487
Muut vastuut	125	125	125
Muiden puolesta annetut			
Takaukset	0	1	0

Vastuut osakkuusyritysten puolesta

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annettavat vastuut liittyvät pääasiassa Fortumin ydinvoimaosakkuusyrityksille (Teollisuuden Voima Oyj, Forsmarks Kraftgrupp AB ja OKG AB) annettuihin takauksiin. Forsmarks Kraftgrupp AB:lle ja OKG AB:lle annettavien vastuiden määrä on vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen lopussa 3 696 miljoonaa Ruotsin kruunua (421 miljoonaa euroa) (vuoden 2012 lopussa: 431 miljoonaa euroa).

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) puolesta annettu takaus rahastolle oli 40 miljoonaa euroa vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen lopussa (vuoden 2012 lopussa: 39).

21. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Alla annetut tiedot oikeudenkäynneistä ja viranomaismenettelyistä tulisi lukea yhdessä vuoden 2012 konsernitilinpäätöksessä annettujen tietojen kanssa. Muita olennaisia muutoksia ei ole tapahtunut verrattuna vuoden 2012 lopun tilanteeseen.

Ruotsin energiamarkkinaviranomainen (EI), joka säätelee ja valvoo jakeluverkkotariffeja Ruotsissa on julkistanut päätöksen koskien sallittuja tuloarvoja vuosille 2012-2015. EI perustaa päätöksensä siirtymäsääntöön, jonka mukaan vie 18 vuotta saavuttaa uuden mallin mukainen sallittu tuottoraja. EI:n päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen yli 80 jakeluverkkoyhtiön toimesta, jossa on mukana myös Fortum Distribution AB. Peruste Fortum Distribution AB:n valitukselle on, että uusi laskentamalli ei ole yhteensopiva voimassaolevan lainsäädännön kanssa ja että EI on käyttänyt virheellistä laskentatapaa laskiessaan pääoman keskimääräistä kustannusta (WACC).

Fortum on saanut joulukuussa 2011 Ruotsissa vuoden 2009 tuloverotusta koskevan jälkiverotuspäätöksen, josta Fortum on valittanut. Asiassa tehdyn oikeudellisen analyysin perusteella, tilinpäätöksessä ei ole kirjattu varausta tähän liittyen.

Fortum Sweden AB, Fortum Nordic AB ja Fortum 1 AB ovat saaneet joulukuussa 2012 Ruotsin veroviranomaisilta vuoden 2010 tuloverotusta koskevan jälkiverotuspäätöksen. Veroviranomaisten käsityksen mukaan Fortumin pitäisi maksaa lisää tuloveroa vuosina 2004-2005 ruotsalaisten tytäryhtiöiden välillä toteutettuun lainojen uudelleen kohdistamiseen sekä vuonna 2008 toteutuneen TGC 10:n (nykyään OAO Fortum) osakkeiden hankinnan rahoittamiseen liittyen. Veroviranomaisten väitteet perustuvat vuonna 2009 toteutettuun verolainsäädännön muutokseen. Fortumin näkemyksen mukaan vaatimukset ovat perusteettomia ja Fortum on valittanut veroviranomaisten päätöksistä. Tilinpäätöksiin ei ole kirjattu jälkiverotuspäätöksistä johtuen varauksia. Mikäli veroviranomaisen päätöksistä tehtyjä valituksia ei kuitenkaan hyväksytä ja jälkiverotuspäätökset jäävät voimaan, vaikutus tilikauden voittoon olisi noin 444 miljoonaa Ruotsin kruunua (51 miljoonaa euroa). Vuosien 2009 ja 2010 jälkiverotukset ovat yhteensä 869 miljoonaa Ruotsin kruunua (99 miljoonaa euroa).

Fortum on saanut vuonna 2012 vuoden 2008 tuloveroa koskevan jälkiverotuspäätöksen Belgiassa. Veroviranomaiset ovat eri mieltä Fortum EIF NV:n verokohtelusta. Fortumin mielestä veroviranomaisten tulkinta ei perustu paikalliseen lainsäädäntöön. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu varausta jälkiverotuspäätöksen johdosta. Mikäli veroviranomaisten päätöksestä tehtyä valitusta ei hyväksytä ja jälkiverotuspäätös jää voimaan, vaikutus tilikauden tulokseen olisi noin 36 miljoonaa euroa. Kyseessä oleva vero on jo maksettu. Mikäli valitus hyväksytään, Fortum tulee saamaan 7 %:n koron kyseessä olevalle summalle.

Lisäksi Fortumilla on meneillään verotarkastuksia mm. Suomessa ja Belgiassa.

Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), omistamiensa TVO-osakkeiden (Teollisuuden Voima Oyj) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3-laitosyksikön rakennustyöt ovat pääosin valmiit ja pääkomponentit on asennettu paikoilleen. Olkiluoto 3 asennukset ja automaation suunnittelu jatkuu. Laitostoimittajalta saatujen tietojen perusteella TVO arvioi, että laitosyksikkö saadaan säännölliseen sähköntuotantoon vasta vuonna 2016. Laitostoimittaja on vastuussa aikataulusta.

TVO jätti vuonna 2012 kanteen ja vastineen Kansainvälisen kauppakamarin sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Kanteen rahamääräinen arvio TVO:n kustannuksista ja menetyksistä on noin 1,8 miljardia euroa, johon sisältyy TVO:n tämänhetkinen varsinainen vaatimus ja arvio-osuus. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja kanteen määrää vielä päivitetään. Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 OL3:n laitoimittajan, AREVA-Siemensin aloitteesta. Laitostoimittajan viimeisin rahamääräinen vaatimus, mukaan lukien välilliset kustannukset ja viivästyskorot, on noin 1,9 miljardia euroa. TVO on todennut laitoimittajan vaateen perusteettomaksi.

Edellä mainittujen oikeusprosessien lisäksi konsernin yhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan ja verotukseen liittyvissä riita-asioissa. Johdon mukaan näillä asioilla ei kuitenkaan ole olennaista vaikutusta konsernin rahoitusasemaan.

22. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2012 tilinpäätöksessä. Vuoden 2013 aikana ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen lopussa oli 50,76 %. Vuoden 2013 aikana ei ole tapahtunut muutoksia osakemäärässä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	I-II/2013	I-II/2012	2012
Myyntit	28	74	123
Korot lainasaamisista	15	21	42
Ostot	373	345	679

Myyntit vuonna 2012 sisältää vaihto-omaisuuden myyntiä Turun Seudun Energiantuotanto (TSE) Oy:lle.

Tietoja Fortum Heat Naantali Oy:n osakkeiden myynnistä TSE:lle vuonna 2012 on esitetty liitetiedossa 6.

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	1 347	1 231	1 370
Myyntisaamiset	21	13	15
Muut saamiset	20	22	16
Pitkäaikaiset velat	248	234	234
Ostovelat	4	5	23
Muut velat	5	6	7

23. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Fortumin 47,9 prosentin osuus ruotsalaisesta Härjeåns Kraft AB:stä on heinäkuun alussa myyty suomalaiselle energiayhtiölle Oy Herrfors Ab:lle. Myyntivoitto tullaan esittämään Distribution-segmentin kolmannen neljänneksen tuloksessa.

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate (EBITDA =Tulos ennen korkoja, veroja sekä poistoja ja arvonalentumisia)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät - tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvän varauksen purun nettovaikutus
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Kertaluonteiset erät + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - kertaluonteiset erät - muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Kertaluonteiset erät	=	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa sekä IFRIC tulkinna nro 5 mukaisen vaikutuksen, joka aiheutuu siitä, että taseen saamiin kirjattu Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ei voi ylittää vastaavaa velkaa.
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	=	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	=	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassaolevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassaolevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassaolevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	=	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuusyrittösakkeisiin ja muihin myytävissä oleviin sijoituksiin. Investoitujen tytäryhtiöosakkeiden hankintahintaan on lisätty hankittavan yhtiön nettovelka.
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}{\text{Sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta (IAS 39 oikaistu sekä pois lukien merkittävimmät myyntivoitot ja -tappiot)}}{\text{Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset
Sidottu pääoma	=	Korottomat varat + Valtion ydinjätehuoltorahastoon liittyvät korolliset varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista)

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoinen sidottu pääoma	=	Sidottu pääoma oikaistuna niillä korottomilla varoilla ja veloilla, jotka aiheutuvat niistä tulevaisuuden kassavirtaa suojaavista johdannaissopimuksista, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
Nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}$
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Korkokate	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut}}$
Korkokate sisältäen aktivoitut vieraan pääoman menot	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut - aktivoitut vieraan pääoman menot}}$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$
Oma pääoma/osake, euroa	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Edelliset 12 kk	=	Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyntihinnat

Sähkön kulutus						Edelliset 12kk
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Pohjoismaat	86	87	203	201	391	393
Venäjä	235	232	523	524	1 037	1 036
Tjumen	21	19	44	42	83	85
Tseljabinsk	8	8	18	18	36	36
Venäjän Uralin alue	59	58	128	127	252	253

Keskimääräiset hinnat						Edelliset 12kk
	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähöpörssissä, euroa/MWh	38,7	28,4	40,4	33,3	31,2	34,7
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	39,9	32,4	41,0	37,5	36,6	38,4
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma euroa/MWh	38,3	29,6	40,1	34,3	32,3	35,2
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall euroa/MWh	38,3	29,0	40,1	33,5	31,8	35,0
Sähkön spot-hinta Venäjän Euroopan ja Uralin alueilla, RUB/MWh ¹⁾	1 043	925	1 020	920	1 001	1 052
Keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	252	202	262	223	227	247
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	32,6	40,4	37,4	42,7	42,6	39,9
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³	2 836	2 548	2 880	2 548	2 736	2 902
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	146	136	162	151	152	158
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	513	470	575	523	539	567
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh ¹⁾	970	888	950	869	956	997
CO ₂ , (ETS EUA), euroa/tonni CO ₂	4	7	4	7	7	6
Hiili (ICE Rotterdam), USD/tonni	80	90	84	96	93	87
Öljy (Brent Crude), USD/bbl	103	109	108	114	112	109

¹⁾ Ilman kapasiteettitariffia.

²⁾ Kapasiteettihinnat maksettu ainoastaan kunakin ajankohtana saatavilla olevalle kapasiteetille.

Vesivarastot			
TWh	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Pohjoismaiset vesivarastot	82	86	85
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	84	84	83

Vienti / tuonti						Edelliset 12kk
TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Vienti / Tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	0	-5	-1	-10	-19	-10
Vienti / Tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	1	1	3	3	5	5
Vienti / Tuonti Pohjoismaat, Yhteensä	1	-4	2	-7	-14	-5

Venäjän sähköreformi						Edelliset 12kk
%	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Osuus OAO Fortumin sähkön myynnistä vapautetulla sähkön hinnalla	81	83	82	83	82	82

Saavutetut sähkön myyntihinnat						Edelliset 12kk
EUR/MWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Sähkön tukkumyntihinta Pohjoismaissa	44,7	43,9	45,2	45,7	44,6	44,4
OAO Fortumin saavuttama sähkönhinta	31,1	29,4	30,8	29,3	30,6	31,3

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähkötuotanto						Edelliset 12kk
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Fortumin sähkötuotanto EU-maissa ja Norjassa	12,0	12,2	26,9	26,7	53,9	54,1
Fortumin sähkötuotanto Venäjällä	4,8	4,2	10,3	9,6	19,2	19,9
Yhteensä	16,8	16,4	37,2	36,3	73,1	74,0

Lämmöntuotanto						Edelliset 12kk
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa	3,5	3,3	10,8	10,6	18,5	18,7
Lämmöntuotanto Venäjällä	4,1	3,7	13,7	13,9	24,8	24,6
Yhteensä	7,6	7,0	24,5	24,5	43,3	43,3

Sähkötuotantokapasiteetti divisioonittain				30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
MW						
Power				9 696	9 742	9 702
Heat				1 502	1 565	1 569
Russia				3 825	3 404	3 404
Muut (aurinkovoima Intiassa)				5	-	-
Yhteensä				15 028	14 711	14 675

Lämmöntuotantokapasiteetti divisioonittain				30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
MW						
Power				250	250	250
Heat				8 247	8 884	8 785
Russia				13 466	13 618	13 396
Yhteensä				21 963	22 752	22 431

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa						Edelliset 12kk
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Vesivoima	4,5	5,7	10,3	11,8	25,2	23,7
Ydinvoima	5,9	5,4	12,6	11,9	23,4	24,1
Lämpövoima	1,1	0,5	2,8	1,8	3,0	4,0
Yhteensä	11,5	11,6	25,7	25,5	51,6	51,8

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa						Edelliset 12kk
%	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Vesivoima	39	49	40	46	49	46
Ydinvoima	51	47	49	47	45	46
Lämpövoima	10	4	11	7	6	8
Yhteensä	100	100	100	100	100	100

Sähkönmyynti						Edelliset 12kk
milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	
Sähkönmyynti EU-maissa ja Norjassa	608	606	1 378	1 373	2 700	2 705
Sähkönmyynti Venäjällä	202	149	428	330	713	811
Yhteensä	810	755	1 806	1 703	3 413	3 516

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Lämmönmyynti						
milj. euroa	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa	204	204	729	682	1 201	1 248
Lämmönmyynti Venäjällä	48	47	164	173	300	291
Yhteensä	252	251	893	855	1 501	1 539

Sähkönmyynti alueittain						
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Suomi	6,0	3,8	13,1	11,1	21,6	23,6
Ruotsi	5,9	6,5	13,7	14,4	30,1	29,4
Venäjä	6,4	5,1	13,8	11,3	23,3	25,8
Muut maat	0,9	0,9	2,3	2,0	3,8	4,1
Yhteensä	19,2	16,3	42,9	38,8	78,8	82,9

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitasolla.

Lämmönmyynti alueittain						
TWh	II/2013	II/2012	I-II/2013	I-II/2012	2012	Edelliset 12kk
Venäjä	4,1	4,2	13,8	15,5	26,4	24,7
Suomi	1,1	1,0	3,1	3,2	5,8	5,7
Ruotsi	1,3	1,6	5,1	4,9	8,5	8,7
Puola	0,5	0,6	2,5	2,6	4,3	4,2
Muut maat ¹⁾	0,8	0,6	1,8	1,7	2,9	3,0
Yhteensä	7,8	8,0	26,3	27,9	47,9	46,3

¹⁾ Sisältää Iso-Britannian, joka raportoidaan Power-divisioonan muu myynti -rivillä.